

**Palvelualojen
ammattiliitto**
Servicefacket

**VALTUUSTO
17.–18.11.2015
PÖYTÄKIRJA**

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Sisällysluettelo

Pöytäkirja	2
Osallistujaluettelo	38
Esityslista	41
Puheenjohtaja Ann Selinin puhe.....	42
Valtuuston päätöslausuma	50
Eriävä mielipide.....	51

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Aika: 17.11.2015 klo 09.37 – 16.55 (tauko klo 12.10 - 13.10 ja 15.10 - 15.35)
18.11.2015 klo 9.00 – 11.37

Paikka: Petäys Resort, Tyrvääntö

Läsnä kokouksen ensimmäisen päivän alussa:

Sirpa Laakso	valtuuston puheenjohtaja
Berhan Ahmadi	valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Sauli Isokoski	valtuuston 2. varapuheenjohtaja

47 valtuuston varsinaista jäsentä
3 henkilökohtaista varajäsentä
9 yleisvarajäsentä
2 tilintarkastajaa
16 hallituksen jäsentä
5 kassan hallituksen jäsentä (näistä 3 saapui myöhässä)
henkilökuntaa
Miia Järvi sihteeri
Nora Lehtimäki sihteeri

1. Kokouksen avaus

Kuultiin valtuuston puheenjohtaja Sirpa Laakson avauspuheenvuoro ja avattiin kokous 17.11.2015 klo 09.37.

Valtuuston puheenjohtaja Sirpa Laakso tuomitsi puheenvuorossaan maan hallituksen toimet ja peräänkuulutti jokaiselta pamilaiselta rohkeutta puuttua näihin epäkohtiin sekä joukkovoimaa, jota nyt tarvitaan enemmän kuin koskaan.

Todettiin valtuuston kokoonpanossa tapahtuneet muutokset. Häme-Pirkanmaan vaalipiiristä lida Viljasen 3. henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittu Johanna Salo ei halunnut ottaa paikkaa vastaan. Hänen tilalleen ei valita uutta henkilöä.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen avaushetkellä läsnä olleet henkilöt.

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sääntöjen perusteella.

4. Kokousvirkaileijoiden valinta

4.1. Sihteerit (2)

Valittiin kokouksen sihteereiksi Miia Järvi ja Nora Lehtimäki.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

4.2. Ääntenlaskijat (5)

Valittiin viisi ääntenlaskijaa alueiden esitysten perusteella.

Viisi ääntenlaskijaa olivat:

Heikki Laakkonen, Helsinki-Uusimaa

Aki Kivari, Lounais-Suomi

Soile Salminen, Häme-Pirkanmaa

Kaija Saarelainen, Itä-Suomi

Marjo Korhonen, Oulu

4.3. Pöytäkirjantarkastajat (2)

Valittiin kaksi pöytäkirjantarkastajaa alueiden esitysten perusteella.

Pöytäkirjantarkastajat olivat:

Merja Lehto, Helsinki-Uusimaa

Sirpa Viitanen, Lounais-Suomi

4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (9)

Valittiin päätöslausumavaliokunnan jäsenet alueiden esitysten perusteella.

Valiokunnan jäseniä olivat:

Isto Yrjönen, Helsinki-Uusimaa

Kim Stenberg, Lounais-Suomi

Kari Peltovirta, Häme-Pirkanmaa

Taina Kainulainen, Keski-Suomi

Piia Kyrö, Kaakkois-Suomi

Ulla Leskinen, Itä-Suomi

Päivikki Saukko, Pohjanmaa

Jari Paksuniemi, Lappi

Ulla Fagerström, Valtakunnalliset

Hallitus valitsi kokouksessaan edustajakseen päätöslausumavaliokuntaan Markku Sojakan. Sihteerinä toimi yhteiskuntasuhteiden vastaava Hanna Kuntsi.

4.5. Menettelytapavaliokunta

Valittiin menettelytapavaliokunta, jonka muodostivat liiton puheenjohtaja Ann Selin, toiminnanjohtaja Jyrki Konola ja valtuuston puheenjohtajisto Sirpa Laakso, Berhan Ahmadi ja Sauli Isokoski sekä kokouksen sihteerit Nora Lehtimäki ja Miia Järvi.

5. Kokoussääntöjen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle kokoussäännöt muutoksin. Lisättiin puhe- ja läsnäolo-oikeus myös valtuuston yleisvarajäsenille.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle laadittu esityslista. Todettiin, että käydään esityslistan kohdista 7. ja 8. yhteinen keskustelu.

7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus

Kuultiin liiton puheenjohtaja Ann Selinin ajankohtaiskatsaus.

Puheenjohtaja palasi puheenvuorossaan Pariisiin tapahtumiin ja valtuusto piti hiljaisen hetken iskuissa menehtyneiden ja heidän omaistensa muistoksi. Ann Selin korosti puheenvuorossaan, ettei nyt ole sijaa pelolle ja epäluuloihin vaan ay-liikkeen on nyt oltava entistä vahvemmin myös kansainvälinen rauhanliike.

Liiton puheenjohtaja Selin kummasteli puheessaan maan hallituksen ja työnantajien toimintaa ja kertoi globaalista kokonaiskuvasta, jossa työnantajat ajavat hyvin samantyyllisiä tavoitteita läpi eri puolilla maailmaa. Hän kertoi, että keskusjärjestöt pyrkivät etsimään ratkaisua, jonka myötä pakkolait peruttaisiin. Neuvotteluiden pohjana toimii SAK:n hallituksen esitys tilanteen ratkaisemiseksi. Samaan aikaan pakkolakien kanssa etenevät myös muut työelämän lainsäädännön uudistamistoimet ja näistä merkittävimpana esitys paikallisen sopimisen kehittämistä. Puheenjohtaja Selin katsoi, ettei näitä kokonaisuuksia voi valmistella erillään toinen toisistaan vaan niitä pitäisi valmistella kokonaisuutena.

Puheenjohtaja avasi valtuustolle liiton uutta strategiaa ja sitä, miten uusi visio voidaan saavuttaa. Uusi strategia pakottaa meitä muuttamaan omia toimintatapojamme ja uusi organisaatio on rakennettu tätä tukemaan. Liitossa aloitetaan tavoiteohjelman pohjalta järjestäminen, joka muuttaa ensi alkuun aluetoimitsijoiden työnjakoa. Uusilla toimintatavoilla ja uudella organisaatorakenteella pyritään vastaamaan niihin kehitystarpeisiin, joita aktiivit viime vuosina ovat toivoneet.

Puheenjohtajan puheenvuoron jälkeen siirryimme kuulemaan Juha Heikkalan katsausta uuden keskusjärjestön valmistelutilanteesta.

8. Uusi keskusjärjestö – hanke

Puheenjohtajaksi vaihtui Berhan Ahmadi.

Kuultiin Juha Heikkalan alustus Uusi keskusjärjestö – hankkeesta. Hän kertoi perustarpeesta, joka hankkeen taustalla on ollut. Hän myös korosti, että liittojen rooli ja merkitys eivät hankkeen myötä ole muuttumassa.

Heikkala kertoi hankkeen aikataulusta, jonka mukaan uusi keskusjärjestö aloittaisi toimintansa 1.1.2017. Heikkala kertoi puheenvuorossaan selvitysvaiheen työryhmien tehtävät ja avasi niiden tuotoksia, jotka käsitellään 30.11. liittojen kokouksessa.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Avattiin keskustelu esityslistan kohdista 7. puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja 8. uusi keskusjärjestö -hanke. Keskustelu tässä kohtaa toimi pohjana päätöslausumavaliokunnan työlle.

Niko Ravattinen (Helsinki-Uusimaa):

Ravattinen kertoi näkökulmansa maan hallituksen tapaan toimia. Hän vaati kovempaa painostusta. Näitä toimia vastaan on hyökättävä, ei puolustauduttava. On uskallettava vaatia enemmän. Ravattinen kritisoi SAK:n sovintoesitystä ja epäili sen olevan kädenojennus työntekijöiden tilanteen kurjistamiselle. Ravattinen katsoi, että uusi keskusjärjestö voi parhaimmillaan tuoda uudenlaisia työskentelytapoja ja valintojen tulee olla nykyistä demokraattisempia. Ravattinen totesi lisäksi, että hän toivoo liiton sääntöjä uudistettavan siten, että edustajat uuden keskusjärjestön organisaatioihin valittaisiin vaaleilla. Lisäksi hän toivoi laajaa solidaarisuutta PAU:n työtaistelun ja opiskelijoiden tueksi.

Sirpa Viitanen (Lounais-Suomi):

Viitanen ilmaisi vahvan tukensa uudelle keskusjärjestölle. Hän katsoi, että sen myötä palkansaajien vaikutusmahdollisuudet kasvavat. Uusi keskusjärjestö ei voi olla liian raskas ja byrokraattinen, se on oltava nopea ja kantaa ottava. Viitanen toivoi myös tuuletusta paikallisjärjestöjen toimintaan.

Puheenjohtaja Selin avasi lisää UK-hankkeen taustoja ja Heikkala palasi vielä tarkentamaan aluekierroksen sisältöjä.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg esitti, että PAMin on pidettävä valtuuston jäseniä ajan tasalla UK-hankkeen osalta.

9. Yleiskeskustelu

Käytiin yleiskeskustelu ajankohtaisista asioista.

Katja Maunula-Sairanen (Valtakunnalliset):

Maunula-Sairanen ilmaisi huolensa tasa-arvokehityksestä kotimaassa hallituksen esittämien muutosten vuoksi. Hän katsoi, että esimerkiksi subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaus, ryhmäkokojen kasvattaminen ja määräaikaisuuksien helpottaminen heikentävät naisten asemaa työmarkkinoilla. Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa ei saa hyväksyä. Hänen mielestä rahavaroja jaettaessa ei vastakkain voi olla turvakodit ja aseet.

Niina Ruutinen (Helsinki-Uusimaa):

Ruutinen tyrmäsi puheenvuorossaan hallituksen pakkolakiesityksen. Hän toi viestiä kentältä, joka yhtä lailla tyrmää kaavailut. Ruutinen korosti, että maata johdetaan demokratialla ja yrityksiä direktiolla. Näin ollen näitä kahta asiaa ei voi niputtaa yhteen, kuten pääministeri on nyt tehnyt.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Katja Maunula-Sairanen (Valtakunnalliset):

Maunula-Sairanen ilmaisi huolensa Finnwatchin tulevaisuudesta, koska se tekee tärkeää työtä avoimuuden lisäämiseksi. Hän oli huolissaan siitä, kuinka monet yhtiöt piilottelevat varojaan veroparatiiseissa. Ammattiosasto 094 haastoi kaikki ammattiosastot tukemaan Finnwatchia.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto kritisoi maan hallituksen toimia. Hän vaati, että ay-liikkeen on käytettävä nyt, jos koskaan, joukkovoimaa. Hänen mielestä SAK on jämähtänyt paikoilleen ja antanut vallan EK:lle, lisäksi päättäjät ovat vieraantuneet tavallisten ihmisten arjesta. Lehto vastusti jyrkästi pakkolakeja ja esitti syvän paheksuntansa hallituksen poukkoileville toimille.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari toi puheenvuorossaan esiin sen, että PAMin sisällä on olemassa jo nyt TES:ia, joissa tietyt lisät puuttuvat ja työaikapankki on jo käytössä. Hän toivoi, että näiden alojen työehtosopimuksista poistetaan työntekijöitä koskevat heikennykset ennen kuin vastaava tulee arkipäiväiseksi muissakin työehtosopimuksissa.

Panu Korhonen (Lappi):

Korhonen kertoi, kuinka Lapin matkailukohteissa, käytetään vuokratyövoimaa kyseenalaisin tavoin. Ohjelmanpalvelualalla on käytössä 0-sopimuksia, joissa on kieltoja työskennellä kilpaileville yrityksille. Hän toivoi, että vuokratyön käyttöä voitaisiin rajata matkailualalla. Hän edellyttää, että PAM ryhtyy edistämään asiaa.

Virpi Torniainen (Kaakkois-Suomi):

Torniainen hämmästeli puheenvuorossaan hallituksen toimia. Hän totesi, että asiat etenevät neuvottelemalla, ei sanelemalla. Hän kantoi huolta Postin tilanteesta ja oli iloinen, että PAM ja koko SAK:n kenttä on ilmaissut vahvan tukensa PAU:n työtaistoon. Torniainen korosti, että nyt ay-liikkeen on tuotava vahvasti omia kantoja esiin ja puolustettava omaa rooliaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Torniainen ei hyväksy pakkolakeja.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari toivoi, että tiedonsaantia liiton ja ammattiosastojen välillä parannetaan mm. oikeustapausten hoidon yhteydessä.

Panu Korhonen (Lappi):

Korhonen kertoi, että heidän ammattiosastoltaan on evätty jäsenmaksupalautteen kannusteosa ja perusteena on ollut se, ettei raporttia ole palautettu ajallaan. Näin ei kuitenkaan hänen mukaansa ole tapahtunut vaan paperit oli toimitettu ajallaan aluetoimistoon.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg kritisoi Postin toimintaa työtaistelutoimenpiteiden keskellä ja paheksui sen suunnitelmaa käyttää vuokratyövoimaa rikkureina lakon aikana. Stenberg totesi, että Postin toiminta on moraalisesti kyseenalaista.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Iida Viljanen (Häme-Pirkanmaa):

Viljanen ilmaisi huolensa SASK:n tulevaisuudesta, kun maan hallitus leikkaa sen määrärahoja. Hän haastoi kaikki ammattiosastot mukaan yhteistyöhön ja tukemaan SASKia.

Sirpa Viitanen (Lounais-Suomi):

Viitanen kiitti siitä, kuinka hyviä tyyppejä valtuustossa on ja kuinka hyvää keskustelua kokouksessa on käyty. PAM on ay-liikkeen edelläkävijä ja suunnannäyttävä.

Puheenjohtaja Selin kommentoi pidettyjä puheenvuoroja ja oli iloinen, että UK-hanke sain kannatusta. Hän kertoi myös, että PAM lahjoitti joulukorttirahat (5000 €) tänä vuonna Finnwatchille.

Selin totesi, että SAK teki esityksensä hallitukselle, jotta pakkolait saataisiin vedettyä pois, ei siksi, että olisimme mukana hallituksen kerkassa kyykyttämässä palkansaajia.

Selin kertoi, että PAM on omalta osaltaan pyrkinyt auttamaan PAU:a työtaistelun keskellä omia kontaktiverkostoja hyödyntämällä. PAM katsoo, että laillisiin lakkoihin ei välitetä työntekijöitä.

Niina Koivuniemi totesi Panu Korhosen puheenvuoroon, ettei yksikään osasto jää ilman kannusteosanpalausta siksi, jos liitossa olisi tapahtunut virhe. Asia selvitetään.

Keskustelu tässä kohdassa toimi pohjana päätöslausumavaliokunnan työlle.

Kokous keskeytettiin lounaan ajaksi klo 12.10 - 13.10.

10. Valtuuston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen

Puheenjohtajaksi vaihtui Sauli Isokoski.

Todettiin valtuustolle saapuneet 33 aloitetta, joihin hallitus on laatinut lausunnot.

Aloite 1: 20§ Vuosiloma

Vuosilomat tulee alkaa maanantaista tai työntekijän suostumuksella muuna arkipäivänä.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022 ry

(Aloite saapunut myöhässä liittokokoukseen)

Hallituksen lausunto:

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Kaupan työehtosopimuksessa vuosilomaetuudet määräytyvät vuosilomalain ja työehtosopimuksen mukaan. Vuosilomalain mukaan työnantaja määrää työntekijää kuultuaan vuosiloman ajankohdan.

Vuosiloman sijoittamisesta on kuitenkin sovittu joitakin erillisiä määräyksiä. Kaupan työehtosopimuksessa on esimerkiksi sovittu, että vuosiloman alkaessa maanantaina tulee edeltävä sunnuntai olla vapaapäivä ja sen päättyessä lauantaina tulee sitä seuraava sunnuntai olla vapaa.

Vuosiloman alkamista koskevan aloitteen tavoite soveltuu siten hyvin jo voimassa oleviin määräyksiin.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Aloite 2: Määräaikainen työehtosopimus

Määräaikaiseen työsuhteeseen tai työntekijän oma pyyntö
lisäys; perusteluineen esim. opiskelu tai muu perusteltu syy mainittava

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022 ry

(Aloite saapunut myöhässä liittokokoukseen)

Hallituksen lausunto:

Osana Kaupan työehtosopimusta on sovittu työehtosopimusmallista ja sen täyttöohjeista. Siellä on määräys, jonka mukaan työehtosopimukseen on kirjattava määräaikaisten työsuhteiden perusteet. Tämän täsmentäminen edesauttaa määräaikaisten työsuhteiden perusteiden valvontaa.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Aloite 3: Hiusalan työehtosopimukseen lisistä

25§ Työaikalaisat

Ilta – sekä lauantai- ja aattolisät

- lauantai- ja aattolisät on maksettava koko päivältä (ei vain klo 15 jälkeen)
- lauantai- aatto ja iltalisten korvausta tarkasteltava ylöspäin

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022 ry

(Aloite saapunut myöhässä liittokokoukseen)

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Hallituksen lausunto:

Aloitteen mukaisia työaikalisien parannusesityksiä on ollut TES- tavoitteena jokaisella viimeaikaisella neuvottelukierroksella, mutta muutosesitykset eivät ole edenneet työnantajapuolen vastustuksen vuoksi. Asia tulee olemaan jatkossakin esillä TES- neuvotteluissa.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen hiusalan sopimuslatoimikuntaan.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen hiusalan sopimuslatoimikuntaan.

Aloite 4: Hiusalan työehtosopimukseen ikälisistä ja kokemusvuosilisistä

Palkkataulukoon tulee saada lisää ikälisiä.
Viiden vuoden jälkeen ei tule enää kokemusvuosilisistä.

PAM-liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022 ry

(Aloite saapunut myöhässä liittokokoukseen)

Hallituksen lausunto:

Hiusalan työehtosopimuksen mukaan työssäolovuosiksi lasketaan parturina, kampaajana tai parturi-kampaajana työskennelty aika joko saman tai eri työnantajan palveluksessa sekä itsenäisenä yrittäjänä työskentely. Palkkataulukossa on viisi palkkaryhmää ja työssäolovuosiin sidottu palkankehitys painottuu alan luonteesta johtuen työuran alkuun, palkkaryhmästä toiseen siirtyminen tapahtuu vuosittain siten että 5. vuosi alalla oikeuttaa jo korkeimman palkkaryhmän palkkaan. Tämän jälkeen palkka ei työvuosien perusteella enää nouse, elleivät työehtosopimusosapuolet asiasta keskenään sovi.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei ole nähtävissä mahdollisuuksia palkkaryhmien lisäämiseen, mutta taloudellisen tilanteen parantuessa on palkkaryhmien lisäämistä mahdollista esittää työurien pidentämiseen tähtäävänä toimenpiteenä.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen hiusalan sopimuslatoimikuntaan.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen hiusalan sopimuslatoimikuntaan.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Aloite 5: Lisäys kaupan alan luottamusmiessopimukseen

4§ luottamusmiehelle annettavat tiedot

Työnantajan tulee työsopimuksen solmittuaan, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa työntekijän työsuhteen alkamisesta, ilmoittaa pääluottamusmiehelle tai alueelliselle pääluottamusmiehelle työntekijän suku- ja etunimet, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite, jos ne ovat työnantajan tiedossa, toimipaikka, työsuhteen laatu (kokoaikainen, osa-aikainen, määräaikainen) sekä palvelukseen tuloaika.

(vrt. MaRaVa –alan liitesopimukset)

(Huom! lisäys osoite, puhno ja sposti)

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa mainittu lisäys luottamusmiehille annettaviin tietoihin edistää luottamusmiehen tiedotusta sekä jäsenhankintaa. Aloite on perusteltu, mutta siitä sovittaessa on otettava huomioon työntekijöiden osoitetietojen luovuttamista koskevat mahdolliset lainsäädännön rajoitteet.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusala-toimikuntiin.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimusala-toimikuntiin.

Aloite 6: Muutos kaupan alan luottamusmiessopimukseen

5§ Työstä vapautus ja työskentelypuitteet kohta 2 lause 6:

Luottamusmiehillä on lisäksi oikeus kerran vuodessa käydä toimialaansa kuuluvissa toimipaikoissa työnantajan kanssa sovittavana aikana.

Muutos: Luottamusmiehillä on lisäksi oikeus käydä toimialaansa kuuluvissa toimipaikoissa.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Luottamusmiessopimuksen 5 §:n määräyksellä on taattu oikeus käydä jokaisessa toimipaikassa vähintään kerran vuodessa siitä riippumatta edellyttäkö työpaikan tilanne siellä käyntiä.

Erimielisyysasiaa neuvoteltaessa sekä muutoinkin asian niin vaatiessa luottamusmiehellä on jo nyt oikeus käydä toimialaansa kuuluvassa toimipaikassa sovittuaan matkustamisesta työnantajan kanssa. Käynnin syytä

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

ei aina ole tarvetta eikä voi tarkkaan yksilöidä eikä työnantaja voi tämän vuoksi evätä luottamusmiehen käyntiä toimipaikassa.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Aloite 7: Kaupan alan yhteistoimintasopimuksen soveltamisohjeet

§ kohta 2.9 Työsuojeluvalltuutetun työstä vapautusaika

Työsuojeluvalltuutetun vapautusaika samanlaiseksi ja yhteneväiseksi luottamusmiehen kanssa.

Lisäksi:

Alle 37,5 tuntia tekevien viikkotyöaika ei suhteuteta. Eli lause "Alle 37,5 tuntia tekevät otetaan huomioon keskimääräisen viikkotyöajan suhteessa" otetaan pois.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry

Hallituksen lausunto:

Kaupan yhteistoimintasopimuksen työsuojeluvalltuutetun korvauksia koskevat määräykset on sovittu yhteneväiseksi luottamusmiehen korvausten kanssa. Vapautusaikaa koskevat määräykset sen sijaan ovat vanhat ja ovat käytännössä huonommat kuin luottamusmiesten vastaavat määräykset.

Myös työsuojeluvalltuutettujen vapautusaikaa koskevien määräysten saattaminen yhteneväiseksi luottamusmiesten kanssa on perusteltua.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Aloite 8: Työnantajan korvaus lääkärintodistuksesta

Jos työntekijä jää sairauslomalle, hän joutuu maksamaan itse sairauslomatodistuksen, jos työnantaja tällaisen vaatii ja työpaikalla on suppea työterveyden huolto johon ei kuulu esim. sairaudenhoito. Työterveyslakiin on kirjattu, jos työnantaja vaatii tietyn lääkärin käyttämistä niin siinä tapauksessa työnantaja maksaa. Tätä on kuitenkin helppo kiertää sanomalla työntekijälle; saat valita itse lääkärin, mutta sairauslomatodistus on oltava.

Ehdotetaan TESSiin seuraavaa muutosta;

Jos työnantaja vaatii työntekijältä lääkärin todistuksen ja (oma

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

työterveyslääkäri ei ole käytettävissä) niin työnantaja joutuu maksamaan muun lääkärikäynnin kustannukset työntekijälle.

PAM-Liikealan Pohjois-Karjalan osasto 022 ry

Hallituksen lausunto:

Suomalaiset palkansaajat ovat huomattavan eriarvoisia terveyspalvelujen suhteen siitä riippuen, tarjoaako heidän työnantajansa lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi myös sairaanhoitoa. Osalta työntekijöistä voi kokonaan puuttua lakisääteinenkin työterveyshuolto. Työterveyshuoltoon kuuluva sairaanhoito on työntekijälle merkittävä työsuhde-etu, mutta siitä pääsevät harvemmin nauttimaan lyhytaikaisissa työsuhteissa tai pienillä tuntisopimuksilla työskentelevät työntekijät.

Tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisesti rajataan joissakin yrityksissä osa-aikaisten ja määräaikaisten työntekijöiden oikeutta sairaanhoidon palveluihin sitomalla oikeus tiettyyn työaikaan tai työsuhteen keston. Työehtosopimusten vaatima lääkärintodistuksen hankkiminen omalla kustannuksella aiheuttaa kohtuutonta kulua erityisesti taloudellisesti heikommassa asemassa olevalle osa-aikaiselle, määräaikaiselle tai vasta työsuhteensa aloittaneelle työntekijälle.

PAMin edunvalvontalinja on linjannut 2013 tavoitteekseen lääkärintodistusten hankintakustannusten korvaamisen työntekijöille siinä tapauksessa, ettei työntekijöillä ole mahdollisuutta saada todistusta työterveyshuollon kautta.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää, että aloite siirretään kaikkiin sopimusaloitimiin käsiteltäväksi.

Anne Nyman (Häme-Pirkanmaa):

Nyman kanto huolta siitä, että useilla palvelualojen työntekijöillä ei ole mahdollista käyttää viikonloppuna työterveyshuollossa. Hänen mielestään työnantajan pitää korvata lääkärintodistus, kun sitä vaatii.

Päätös:

Valtuusto päätti, että aloite siirretään kaikkiin sopimusaloitimiin käsiteltäväksi.

Aloite 9: Tasoittumisjaksoista

Ammattiosasto 622 esittää 8.9.2015 pidetyn johtokunnan kokouksen pohjalta, että PAM vaikuttaa sen puolesta, että tasoittumisjaksot eri aloilla olisivat sellaiset, joilla työtä saa tehdä silloin kun sitä on, eivätkä työntekijät joudu tasoittumisvapaille kesken kiivaimman työkauden.

Esimerkiksi meillä ohjelmanpalvelualan tessissä käytössä oleva 18vko:n tasoittumisjakso ei toimi käytännössä lainkaan.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Ammattiosasto 622

Hallituksen lausunto:

Työehtosopimuksissa on sovittu erimittaisista tasoittumisjaksoista, joilla työnantaja voi säädellä työntekijöidensä työaika käytännössä siten, että työpanos saadaan kohdennettua siihen, kun ruuhkahuiput ovat suurimmillaan. Tasoittumisjaksot antavat työnantajalle keinon suunnitella yrityksen näkökulmasta työaika tehokkaammin ja samalla myös vähentää/välttää mahdollisia lisä- ja ylityökorvauksia. Työehtosopimuksesta riippuen tasoittumisjaksojen pituudet vaihtelevat 2-26 viikkoon, tämän lisäksi käytössä voi myös olla vuosityöaikajärjestelmiä.

Yrityksissä, joiden toiminta on vahvasti kausiluonteista ja joissa käytetään vakinaisten työntekijöiden lisäksi määräaikaista osa-aikaisia työntekijöitä, tasoittumisjakson pituus saatetaan kokea haasteelliseksi, koska työnantaja tasaa työtunnit työsopimusten mukaisiksi, joten työntekijät joutuvat olemaan tasoittumisvapailta myös kiivaimman työkauden aikana.

Monessa työehtosopimuksessa on sovittu, että työehtosopimuskauden aikana voidaan tehdä yrityskohtaisia kokeiluja. Kokeilujen tavoitteena on löytää uusia ja parempia toimintatapoja, joilla kehitetään ja parannetaan työehtosopimusta.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen ohjelmapalvelualan sopimusala toimikuntaan.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen ohjelmapalvelualan sopimusala toimikuntaan.

Aloite 10: Tasoitusjärjestelmän pituudeksi max 8 viikkoa

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

Hallituksen lausunto:

Kauppan työehtosopimuksen mukaan säännöllinen työaika voidaan järjestää usean viikon tasoittumisjaksossa, joka voi olla enintään 26 viikkoa. Tasoittumisjakson ollessa yli 8 viikkoa, tulee sekä työvuoroluettelo että tasoittumisjärjestelmä antaa tiedoksi vähintään 3 viikkoa ennen jakson alkamista. Lyhyemmissä tasoittumisjaksoissa esillepanoaika on 2 viikkoa. Työaikalaissa edellytettäisiin kummassakin tapauksessa vain 1 viikon esillepanoaikaa.

Työaikalakia pidemmillä esillepanoajoilla on pyritty edesauttamaan työntekijän ennakointimahdollisuutta sekä osaltaan vähentämään tarpeettoman pitkien tasoittumisjärjestelmien käyttöä.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Tasoittumisjärjestelmällä voidaan tasata viikoittaisia työtunteja kysynnän mukaan ja oikein käytettynä mahdollistaa paremmin kokoaikaisten työsopimusten sopiminen. Tämä tulee ottaa huomioon arvioitaessa tasoittumisjaksojen enimmäismäärän pituutta rajaavien työehtosopimusesitysten laatimista.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaupan sopimusaloitteen.

Aloite 11: MaRaVa työehtosopimukseen lisäys: kuumissa olosuhteissa työskentelylisä

Kokit työskentelevät pääsääntöisesti kuumien laitteiden vieressä työvuoron ajan. Vaikka työvuorossa on useampia, yksi kokeista on pääsääntöisesti ns. hellan edessä paistamassa tai pizzauunin vieressä tekemässä pizzoja. Lisä voitaisiin muotoilla vastaavanlaiseksi kuin kaupan alalla oleva Kylmä- ja pakkahuonelisä.

PAM – Etelä-Pohjanmaan osasto 031 ry

Hallituksen lausunto:

Työviihtyvyys ja motivaatio heikkenevät kuumassa työskenneltäessä. Kuumuus kuormittaa elimistöä ja vaikuttaa haitallisesti niin fyysiseen kuin henkiseenkin suorituskykyyn. Erityisesti sydän altistuu ylimääräiselle rasitukselle. Tämän seurauksena työntekijän virheiden määrä lisääntyy ja tuottavuus laskee.

Hellan ääressä jatkuvasti työskentelevän kokin työtä voidaan pitää ns. keskiraskaana työnä, jossa suositeltu työskentelylämpötila on 17 - 21 astetta. Työturvallisuuslain mukaan työnantajan on selvitettävä, onko työpaikan lämpöoloista haittaa työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle yhteistyössä työterveyshuollon kanssa (työpaikkaselvitys). Mikäli haitta todetaan, lämpötilaa on vähennettävä ensisijassa teknisillä keinoin esimerkiksi tuulettimilla, ilmastointilaitteilla tai eristämällä lämmönlähde.

Työskentely erityisen kuumassa työpisteessä vaatii riittäviä taukoja viilennetyssä tilassa. Mikäli lämpötila ylittää 28 astetta, yhden työskentelyjakson pituus saa olla enintään 50 minuuttia keskiraskaassa työssä. Lämpötilan ylittäessä 33 astetta, pisin työskentelyjakso saa olla enintään 45 minuuttia tunnissa.

Päätösesitys:

Työehtosopimusmääräysten osalta aloite siirretään MaRaVan sopimusaloitteen käsittelyyn.

Soile Salminen (Häme-Pirkanmaa):

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Salminen kertoi aloitteeseen liittyvän esimerkin omalta työpaikaltaan, jossa keittiöhenkilökunnalla ei lämpimässä tilassa tehtyä työtä huomioida tauotuksissa. Samaan aikaan muissa työtehtävissä asia huomioidaan.

Päätös:

Työehtosopimusmääräysten osalta aloite siirrettiin MaRaVan sopimuslatoimikunnan käsittelyyn.

Aloite 12: Kaupan työehtosopimukseen tekstimuutos kohtaan kylmä- ja pakkahuonelisä

Kylmähuonelisä myös kylmätiskejä täyttävälle.

Kylmätiskejä täyttävät altistuvat kylmälle jopa koko työpäivän ajan. Ovat samassa tilanteessa kuin he, jotka työskentelevät kylmähuoneessa. Nykyisen TES-merkinnän mukaan kylmähuonelisän saa vain työntekijä, joka on kylmähuoneessa, vaikka samat olosuhteet ovat kylmätiskillä.

PAM – Etelä-Pohjanmaan osasto 031 ry

Aloite 13: Pamilaisten kylmälisä

Tällä hetkellä kylmälisää ei välttämättä makseta jokaiselle kylmässä työskentelevälle. Nykyiset kylmälaitteet ovat niin "tehokkaita", että mielestämme kylmälisä kuuluu jokaiselle kylmässä työskentelevälle, riippumatta siitä viettääkö "kylmähuoneessa" työajasta yli 50% vai ei. Tämä kylmähuonelisä koskee maitokaapissa työskenteleviä.

Liikealan Ylivieskan Seudun Osasto 367 ry

(Aloite saapunut myöhässä liittokokoukseen)

Aloite 14: S-pankkilaisten palkkaryhmä pitäisi olla c ja siitä kirjaus tessiin

Minuun oltiin yhteydessä s-pankkien palkan pienuudesta ja toisaalta vastuusta joka siinä työssä on. Isossa Prismassa pankkipisteessä työskentely on verrattavissa pankkivirkailijantyöhön. Myyjät markkinoivat s- lainoja, s-tuoteluottoja ja s- asuntolainoja, joissa myyjät täyttävät lomakkeet ja tarvittavat liitteet ja ajanvarauksella s-pankkiirin luona allekirjoitetaan lainapaperit. He avaamaan tilejä, myyvät kortteja ja selvittelevät mitä moninaisimpia kuolinpesien asioita. Identiteettivarkaudet ovat lisääntyneet hurjasti ja myyjän on oltava tarkkana henkilön oikean tunnistamisen suhteen, koska hän on vastuussa siitä, ettei väärennytyllä henkilöllisyydellä voida käyttää kenenkään tilejä tai nimeä väärin. Myynneistä saadaan myös henkilökohtaiset raportit, joista nähdään oletko myynyt riittävästi ja jos et, niin miksi?

S-ryhmässä vaihtelee palkkaus osuuskaupoittain C1 palkkaryhmästä ja 6 % lisästä B1 palkkaan ja 6 % lisään.

Olisi kohtuullista ja tasapuolista, jos tessissä olisi kirjattuna s-pankkilaisten

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

palkkaryhmä selvästi ja lisät mikäli niitä maksetaan. S-pankissa työskentelevät joutuvat vuosittain kouluttautumaan, jotta voivat työskennellä pankkipisteellä.

Ulla Leskinen, valtuuston jäsen

Ulla Leskinen (Itä-Suomi):

Leskinen toi valtuustolle tiedoksi työtehtävät, joita S-pankissa työskentelevän tehtäviin kuuluu. Hänen mielestään S-pankkilaisten työt on saatava TES:een, sillä nyt palkkaus ei vastaa vaativuutta.

Aloite 15: Liikenneasemien ja kioskityöntekijöiden lisät samoiksi kuin kaupan alalla

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

Aloite 16: Tehtäväkohtaiset lisät ja perehdytys

Myyjän tehtävien lisääntyessä pitää myös palkan nousta. Perehdytyksen pitää olla myös riittävää uusien tehtäviin nähden.

Perustelut

Lisämyynnin lisääntyessä myös työntekijöiden moniosaaminen lisääntyy. Kun myymälässä on esimerkiksi posti, on työ paljon vaativampaa ja vastuullisempaa kuin normaali kassatyö. Ja tämä pitää näkyä myös palkkauksessa. Työnantajan pitää perehdyttää uudet asiat riittävän hyvin.

PAM – Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Hallituksen lausunto palkkausta koskeviin aloitteisiin 12, 13, 14, 15 ja 16:

Kaupan palkkausjärjestelmää uudistavassa työssä on tavoitteena saada vuoden 2016 loppuun mennessä työn vaativuuteen perustuva luokittelu.

Tämän jälkeen rakennetaan henkilökohtainen palkanosa.

Palkkausjärjestelmää kokevien työehtosopimusmääräysten neuvottelut käydään huhti-kesäkuussa, jonka jälkeen järjestelmää pilotoidaan erikseen päätettävissä yrityksissä keväällä 2016. Kokonaisuudessaan palkkausjärjestelmä on tarkoitus tarvittavien korjausten jälkeen saada käyttöön vuonna 2017.

Työn vaativuuden perusteella määräytyvän luokittelun ja henkilökohtaisen palkanosan osana on ratkaistava myös erilaisten olosuhteisiin, osaamiseen sekä työaikoihin liittyvien lisien sisällyttäminen osaksi uutta palkkausjärjestelmää.

Päätösesitys aloitteisiin 12, 13, 14, 15 ja 16:

Aloitteet otetaan huomioon kaupan alan palkkausjärjestelmän uudistamistyössä.

Päätös aloitteisiin 12, 13, 14, 15 ja 16:

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvöntö

Valtuusto päätti, että aloitteet otetaan huomioon kaupan alan palkkausjärjestelmän uudistamistyössä.

Aloite 17: Työjalkineiden käytöstä

Työnantajan vaatiessa määrätynlaisten työjalkineiden käyttöä työssä, on työnantajan ne myös kokonaisuudessaan korvattava.

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

Hallituksen lausunto:

Työnantaja määrää tietynlaisten työjalkineiden käytön yleensä tapaturman vaaran vuoksi. Tapaturman tai sairauden vaaran estämiseksi käytettävä suojavaatetus katsotaan henkilösuojaimeksi. Lain mukaan työnantajan on kustannuksellaan hankittava työssä tai työpaikalla vaarojen arvioinnin perusteella tarpeelliset henkilösuojaimet kaikille niille työntekijöille, joiden turvallisuus ja terveyden säilyminen työssä sitä edellyttävät.

Vaaran arvioinnin perusteella välttämättömiksi katsottujen tarvikkeiden lisäksi saattaa työnantaja haluta työkyvyn tukemiseksi edistää turvallisten ja laadukkaiden varusteiden, mm. jalkineiden, käyttöä. Tällöin työnantaja yleensä osallistuu ainakin osittain jalkineiden kustantamiseen. Edun vastaanottaminen ja osallistuminen omalta osaltaan kustannuksiin on silloin työntekijän harkinnan varassa.

Muut toiveet jalkineiden suhteen voivat liittyä ulkonäköön. Tällöin työnantajan vaatimusten tulee olla yleisiä, väriä tai yleistä jalkinetyyppiä määrittelevät. Mitä tarkemmin työnantaja määrää merkin ja mallin, sitä selkeämmin siirtyy vastuu kustannuksista työnantajalle. Merkitystä on myös sillä onko jalkineilla käyttöarvoa ja -oikeutta työajan ulkopuolella.

Työnantajien kiinnostus tarjota työhyvinvointia ja työkykyä tukevia sekä sairauspoissaoloja vähentäviä palveluita ja etuja on kasvanut viime vuosina, kun on alettu enemmän ymmärtää niiden tuottavuutta lisäävää merkitystä. Asia on syytä tuoda neuvottelupöytään niin liittojen välisissä kuin myös työpaikalla tapahtuvissa paikallisissa neuvotteluissa.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää, että aloite siirretään kaikkiin sopimuslatoimikuntiin käsiteltäväksi.

Päätös:

Valtuusto päätti, että aloite siirretään kaikkiin sopimuslatoimikuntiin käsiteltäväksi.

Aloite 18: Yksintyöskentelylle totaalikielto

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Aloite 19: Yksintyöskentelykielto asetettava kauppojen aukiolojen laajentumisen ehdoksi

Palvelualojen ammattiliitto PAMin ei tule hyväksyä yötyöskentelyn lisääntymistä nykyisestä, ellei samalla kielletä yksintyöskentelyä kaupoissa kauppojen ollessa auki.

Perustelut

Kauppojen aukiolojen laajentuessa työtunnit tulevat jakaantumaan entistä pidemmälle ajanjaksolle, ilman vahvoja sopimuksia, nämä aukiolojen laajentumiset eivät tule lisäämään yhtään uutta työpaikkaa saati kokoaikaistamaan yhtään vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekevää työntekijää. Laajentuneet aukiolot tulevat sen sijaan heikentämään työturvallisuutta ja työssä jaksamista.

PAM – Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Hallituksen lausunto aloitteisiin 18 ja 19:

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan on huolehdittava yksin työskentelyssä vaarojen eliminoimisesta tai niiden vähentämisestä. Työnantajan on myös työn luonne huomioon ottaen järjestettävä mahdollisuus tarpeelliseen yhteydenpitoon ja avunsaantiin.

Kauppan työehtosopimuksessa on sovittu Väkipallan uhka - pöytäkirja, jossa tarkennetaan yksintyöskentelyn työturvallisuudessa ja taukojen toteuttamisessa huomioitavia asioita.

Työehtosopimuksen määräyksillä sekä työturvallisuuslaki täysimääräisesti hyödyntäen yksintyöskentelyn riskit voidaan minimoida.

Yksintyöskentelyä ei ole Suomessa tai muissakaan EU-maissa kielletty lainsäädännöllä kielletty.

Aloitteessa esitetty yksintyöskentelyn totaalikielto ei ole tavoitteena realistinen, mutta muutoin yksintyöskentelystä voidaan sopia työehtosopimusmääräyksissä.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteet kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Päätös:

Valtuusto päätti siirtää aloitteet kaupan sopimuslatoimikuntiin.

Aloite 20: Myyjän toimenkuvan selkiyttäminen

Kuten nimikin jo sanoo, myyjän tehtävä on myydä. Pamin pitää tehdä selväksi että montaa eri työehtosopimusta ei sekoiteta keskenään. Työehtosopimukseen pitää määritellä paremmin mitä myyjän tehtäviin kuuluu.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Perustelut

Myyjän toimenkuvaan lisätään esimerkiksi kiinteistöpuolen tehtäviä ja vartija on myös myyjä. Ei huomioida työturvallisuutta (työvaatteet, perehdytys). Elintarvikealalla hygieniariskit kasvaa.

PAM – Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Hallituksen lausunto:

Hallitus on osana työsuojelulinjauksia linjannut 23.11.2012 seuraavaa:

Jatkuva vartiointi on pienille vähittäistavaraliikkeille ja kioskeille usein merkittävä kustannuserä. Kustannusten karsimiseksi on haettu ratkaisua yhdistämällä myyjien ja vartijoiden töitä.

Kahden selkeästi toisistaan poikkeavan tehtävän yhdistäminen vaikeuttaa noudatettavan työehtosopimuksen määrittelyä. Tehtävien edellyttämät ammattitaitovaatimukset ovat selkeästi erilaisia ja käytännön työssä esimerkiksi myymälätyöntekijän tehtävien suorittaminen voi hankaloittaa vartijan tehtävän hoitamista. Kaupan palveluksessa oleva myyjä ei toisaalta voi toimia vartijana, koska vartioimisliiketoiminta on luvanvaraista toimintaa ja vartiointityö edellyttää asianmukaista koulutusta.

Myyjän korvaaminen vartijalla ei myöskään automaattisesti ehkäise näpistyksiä ja muita rikoksia ja siten paranna asiakaspalvelutyön turvallisuutta. Pahimmillaan tehtävien yhdistäminen siirtää työturvallisuusriskin myyjältä vartijalle, vaikkakin vartijalla on koulutuksensa myötä paremmat valmiudet suojautua mahdolliselta väkivallalta. Tehtävien yhdistämisellä voidaan myös pyrkiä vähentämään työntekijöiden määrää.

Eri työehtosopimukseen kuuluvia työtehtäviä ei pidä yhdistää erityisesti silloin, kun yhdistäminen vaarantaisi tehtävälle lainsäädännössä tai muutoin asetetut erityiset ehdot. Tapauskohteisesti harkiten voidaan kuitenkin osallistua kokeiluihin, jotka perustuvat tes-osapuolten sekä henkilöstön edustajien ja työnantajien yhteistyöhön ja sopimiseen.

Tällöinkin eri työtehtävien yhdistämisessä tulee huomioida seuraavat asiat:

- 1. pelisäännöistä sovitaan luottamusmiesten kanssa,*
- 2. vakinaista työvoimaa ja käytettävissä olevia työtunteja ei voida vähentää,*
- 3. järjestelyn tulee olla työntekijöille (lähinnä vartijoille) vapaaehtoista,*
- 4. vartija ei voi työskennellä kassalla,*
- 5. työehtosopimuksen vähimmäismääräysten tulee toteutua ja yhdistelmätehtävästä maksaa erillistä korvausta, ja*
- 6. kokeilun tulee olla määräaikainen ja siihen pitää sisältyä tulosten arviointi*

Työehtosopimuksilla ei voida kokonaan kieltää eri tehtävien yhdistämistä. Lisäksi oikein toteutettuina ne voivat mahdollistaa enemmän kokoaikaisia työsuhteita.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

On oltava selkeys tehtävään sovellettavasta työehtosopimuksesta sekä työehtosopimuksia on kehitettävä soveltumaan uusiin tehtäväkokonaisuuksiin. Tässä työssä tärkeää on eri ammattiryhmien välinen yhteistyö.

Päätösesitys:

Työehtosopimusmääräysten kehittäminen siirretään käsiteltäväksi yhteisesti kaupan, kiinteistöalan ja turvallisuusalan työehtosopimustoimikuntiin.

Päätös:

Työehtosopimusmääräysten kehittäminen siirrettiin käsiteltäväksi yhteisesti kaupan, kiinteistöalan ja turvallisuusalan työehtosopimustoimikuntiin.

Aloite 21: Yövuoron pituus ja päättämisaikat säädettyä työntekijälähtöisesti

Kello 22 - 06 välisenä aikana työskentelyä sisältävän vuoron tulee olla aina 8 tunnin pituinen. Suunniteltu työvuoro ei saa missään tapauksessa loppua kello 00-04. Yllättävissä ja äkillisissä tapauksissa työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijälle kuljetuksen väestörekisteriin merkittyyn kotiosoitteeseen.

Perustelut

Lapsenhoidon järjestäminen muutamaksi tunniksi on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta. Sen lisäksi epätavallisen pituiseen työvuoroon keskellä yötä raahautuminen häiritsee pahasti työntekijän sosiaalista elämää. Keskiyön jälkeen ja ennen aamua on jopa pääkaupunkiseudulla hankalaa, ellei mahdotonta päästä julkisia käyttämällä kotiosoitteeseen, tilanne tuskin on helpompi muuallakaan Suomessa.

PAM – Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Aloite 22: Vuorokausilevon pidentäminen yövuoron jälkeen

Työntekijän työskenneltäyt yhtenä tai useampana yönä, joko kokonaan tai osin 22 - 06 välisenä aikana, on hänelle taattava riittävä vähintään vuorokauden pituinen palautumisaika, ennen kuin seuraava muu kuin yövuoro alkaa.

Perustelut

Kauppojen aukiolojen laajentuessa työtunnit tulevat jakaantumaan entistä pidemmälle ajanjaksolle, tämä tulee lisäämään yötyöskentelyä. Yövuoroihin mentäessä ja yövuoroista tultaessa työntekijän elimistö joutuu kovalle rajoitukselle, työntekijän joutuessa kääntämään vuorokausirytmensä. PAMin tulee aktiivisesti etsiä keinoja, miten tätä räsitusta saadaan vähennettyä ja pyrkiä saamaan TES ja pöytäkirjakirjaukset, joiden avulla yövuorojen jälkeen työntekijälle taataan riittävä palautumisaika.

PAM – Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Hallituksen lausunto yötyötä koskeviin aloitteisiin 21 ja 22:

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Työaikalain mukaan yötyötä on työ, jota tehdään klo 23.00 ja 06.00 välisenä aikana. Työaikalain perusteella on annettu valtioneuvoston päätös yötyötä tekeville työntekijälle järjestettävästä kuljetuksesta.

Sen mukaan ”milloin työntekijän työmatka paikkakunnalla tavalliset työmatkat huomioon ottaen edellyttää kuljetusta, mutta reitiltään ja aikataulultaan tyydyttävää yleistä kulkuneuvoa ei työvuoron alkamis- ja päättymisajankohtana ole työntekijän käytettävissä eikä työntekijällä ole mahdollisuutta oman kulkuneuvon, esimerkiksi auton käyttöön, työnantajan on järjestettävä kuljetus”.

Kaupan työehtosopimuksen mukaan alle 4 tunnin työvuoroa ei tule käyttää, elleivät työntekijän tarpeet tai muu perusteltu syy tätä edellytä. Muutoin työvuoron vähimmäisajasta tai sen sijoittamisesta eri vuorokaudenaikoihin ei ole määräyksiä.

Työehtosopimuksella voidaan sopia yötyötä tekeville työntekijälle järjestettävästä kuljetuksesta sekä työaikaääräyksissä työvuoron pituudesta ja sen sijoittamisesta. Yötyön mahdollinen lisääntyminen sekä sen työterveydellinen merkitys huomioiden on aloitteet hyvin perusteltuja.

Päätösesitys aloitteisiin 21 ja 22:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen käsittelyn kaupan sopimusaloittemikuntiin.

Päätös aloitteisiin 21 ja 22:

Valtuusto päätti siirtää aloitteiden käsittelyn kaupan sopimusaloittemikuntiin.

Aloite 23: Luottamusmiehen toimikausi

Luottamusmiesten toimikausi on joko kaksi (2) tai neljä (4) vuotta. Luottamusmiesten vaalit järjestetään parittomana vuotena lokamarraskuussa. Toimikauden pituudesta päätetään luottamusmiesvaalien ehdokasasettelukokouksessa tai ammattiosaston yleisessä kokouksessa.

Luottamusmiehen toimikauden pidentäminen mahdollistaa paremmin jäsenten ammattitaitoisen edunvalvonnan niin paikallisesti kuin järjestötoiminnassakin. Jäsenistön pitää saada vaikuttaa toimikauden pituuteen. Toimikauden pituus on nyt rajattu kahteen vuoteen.

Perustellaan kaksivuotiskautta sillä, että työntekijöiden vaihtuvuus palvelualoilla on niin suurta, etteivät kaikki voi osallistua luottamusmiesvaaleihin jos kausi on neljä vuotta.

Vaihtuvuus työntekijöissä on niin suurta joissakin aloilla että vaalit sen vuoksi pitäisi järjestää puolen vuoden välein jos sitä käytetään perusteena. Sopimista ollaan viemässä enemmän työpaikkakohtaiseksi, niin pelkkä luottamusmiehen kouluttaminen vie jo kaksi vuotta.

Pam Keskolaisten ammattiosasto 007

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Hallituksen lausunto:

Luottamusmiesten toimikausi on yleisesti SAK:laisilla aloilla kaksi vuotta.

Hallitus on päättänyt uusista luottamusmiesvalintasäännöistä kokouksessaan 19.5.2015. Näiden sääntöjen mukaan luottamusmieskausi on kaksi vuotta. Aiemmissa hallituksen hyväksymissä luottamusmiesvalintasäännöissä oli mahdollisuus myös neljän vuoden kausiin, mikäli yrityksen tilanne oli poikkeuksellinen ja jäsenistö näin päätti. Käytännössä ongelmalliseksi muodostui jäsenistön tahtotilan selvittäminen. Jäsenistö ei ollut aktiivinen pidempien kausien ehdottamisessa ja vaalitoimikuntien tekemät selvitykset eivät aina kattaneet koko jäsenistöä. Lisäksi useissa tapauksissa tätä selvitystä ei tehty lainkaan eikä jäsenistöllä näin ollen ollut aitoa mahdollisuutta vaikuttaa kauden pituuteen. Kahden vuoden kausi on Suomessa niin sanottu normaali luottamusmieskausi.

Luottamusmiestoiminta on yksi liiton keskeisimpiä ja jäsenille läheisimpiä liiton merkkejä. Varsinkin isoissa yrityksissä, joissa vaihtuvuus on suurta, jää luottamusmies helposti työntekijälle kaukaiseksi. Tämä näkyy esimerkiksi liittoon tulevissa yhteydenotoissa, joissa oman luottamusmiehen olemassaoloakaan ei tiedosteta. Samoin oma ammattiosasto koetaan hyvin kaukaiseksi ja työntekijät kuuluvat saman yrityksen sisällä useisiin eri ammattiosastoihin. Ehdokasasettelukokouksia ei voida kaikissa yrityksissä järjestää niin, että kaikilla jäsenillä olisi mahdollisuus niihin osallistua.

Hallitus pitää yhtenä tulevan tavoiteohjelmakauden keskeisimpänä haasteena, työntekijöiden aitojen osallistumismahdollisuuksien lisäämisen yritysten sisällä. Tähän liittyy niin luottamusmiesten aseman vahvistaminen yrityshallinnossa kuin työntekijöidenkin keskuudessa.

Palvelualoilla vaihtuvuus on suurta ja neljä vuotta on monelle täysin epärealistinen aika saman työnantajan palveluksessa. Kaksi vuotta mahdollistaa suuremman osan vaikuttamisen, mutta antaa myös luottamusmiehelle kohtuullisen työskentelyajan ennen uutta valintaa. Olemalla mukana oman luottamusmiehen valinnassa, saa työntekijä usein ainutlaatuisen kokemuksen työpaikan demokratiasta. Tätä voi luottamusmies myös hyödyntää omassa työssään jäsenten sitouttamisessa yhteiseen toimintaan.

Hallitus pitää kahden vuoden luottamusmieskausia perusteltuina. Luottamusmiesten toimintaa ja perehdytystä tukemaan voidaan käyttää jäsenistä koostuvaa työpaikkatiimiä, jonka tehtävänä on yhdessä luottamusmiehen kanssa organisoida yhteisten asioiden ajamista sekä sitouttaa nykyistä laajempi joukko työpaikalla tapahtuvaan edunvalvontaan. Tällöin luottamusmiehen tärkein perehdytys tapahtuu jäsenten toimesta.

Päätösesitys:

Valtuusto toteaa PAMin luottamusmiesvalintasääntöjen mukaisen luottamusmieskauden olevan kaksi vuotta.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Markku Saarinen (Valtakunnalliset):

Saarinen esitti kannatettuna päätösesityksenä, että työpaikoilla pitäisi olla mahdollisuus valita kahden tai neljän vuoden lm-kausi.

"Työpaikoilla pitää voida päättää toimikauden pituudesta, järjestämällä vaikka jäsenkyselyn kauden pituudesta."

Pirjo Nuolikoski (hallitus):

Nuolikoski kertoi, miksi hallitus oli päättänyt kannattamaan kaksivuotista kautta. Hän kertoi perusteluja, jotka puoltavat kaksivuotista kautta nelivuotisen sijaan. Nuolikoski kannattaa kaksivuotiskautta.

Markku Saarinen tarkensi, ettei hänen esityksensä ole kannanotto kummankaan kauden puolesta vaan hänen mielestään päätös voisi syntyä jatkossa kentällä, ei hallituksen toimesta.

Liiton puheenjohtaja Ann Selin kertoi päätösesityksen taustasta ja avasi hallituksen perusteluita asiassa.

Petri Järvinen (hallitus):

Järvinen toivoi jäsendemokratiaa ja esitti, että päätösvalta siirretään tässä kohtaa jäsenistölle.

Niina Koivuniemi kertoi päätöksen taustoista ja totesi, että kaksivuotinen kausi parantaa jäsendemokratiaa.

Menettelytapavaliokunta esitti, että toimisimme voimassa olevien sääntöjen mukaan, joissa on määritelty oma roolinsa hallitukselle, valtuustolle sekä liittokokoukselle ja sääntöjen mukaan lm-kauden pituudesta päättää hallitus. Koska luottamusmiesjärjestelmä on kokonaisuudessaan tärkeä, menettelytapavaliokunta esitti, että valtuustossa pidetään seminaari asiasta erikseen sovittavassa ajankohdassa. Menettelytapavaliokunta esitti, että päätösesitys säilytettäisiin ennallaan em. syistä johtuen.

Päätös:

Valtuusto totesi PAMin luottamusmiesvalintasääntöjen mukaisen luottamusmieskauden olevan kaksi vuotta.

Markku Saarinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen. (Liite).

Aloite 24: Kipa-puolen asiantuntevuuden tulevaisuus

Osoitamme huolemme siihen, että PAM:n henkilöstöstä poistuu Mattilan Reijon eläkkeelle lähdön johdosta kiinteistöpalvelualojen vahva asiantuntemus. Liitossa ei tämän jälkeen työskentele enää ketään jonka asiantuntemus riittää kiinteistöpalvelualan palkkauskoulutuksen pitämiseen. Liiton toimitsijoilta saa ristiriitaista tulkintaa ja tietoa kiinteistöpalvelujen työehtosopimuksesta.

Kiinteistötyöntekijät Turku ry Os 502

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Hallituksen lausunto:

Kiinteistötyöntekijät Turku ry esittää, että uusia työntekijöitä rekrytoitaessa huomioitaisiin kiinteistöpalvelualan alakohtaisen osaamisen tarve ja käyttää esimerkkinä alan työnvaativuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän hallitsemisen ja kouluttamisen osaamistason mahdollista osaamistason katoamista Palvelualojen ammattiliitossa. Hallitus laittaa aloitteen tiedoksi ja huomioitavaksi tulevia rekrytointeja tehtäessä.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee asian tiedoksi.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg ilmaisi huolensa kiinteistöpalvelualan tulevaisuudesta. Hänen mielestään kiinteistöpalvelualalla täytyy olla liitossa jatkossakin neuvottelupääällikkö ja lisäksi aluetoimistoissa riittävä alan osaaminen. Hän esitti kannatettuna päätösesityksenä, että:

"Liiton hallitus asettaa välittömästi työryhmän kartoittamaan eri sopimusyksiköiden nykyinen tila ja puuttumaan mahdollisiin uhkiin ja varsinkin asiantuntemuksen häviämiseen sopimusyksiköistä palkkaamalla nopeasti alaa hyvin tuntevia kokeneita henkilöitä, jotka voivat edustaa liittoa erilaisissa instansseissa, joissa käsitellään Palvelualojen ammattiliittojen sopimusalojen asioita.

Jäsenten asioita tulee hoitaa ammattitaidolla ja vain näin toimien pystytään turvaamaan kaikkien palvelualojen työntekijöiden edunvalvonta. Sopimusyksiköiden osaamistaso pitää olla korkealla tasolla kaiken aikaa. Tämä on jokaisen järjestysalan perustavaa laatua oleva menestymisen edellytys."

Menettelytapavaliokunta esitti, että päätös pidetään sellaisenaan. Toiminnanjohtaja Jyrki Konola antoi selvityksen organisaatiouudistuksen taustoista ja perusteista sekä sen vaikutuksista henkilöstöön. Lisäksi edunvalvontajohtaja Jaana Ylitalo kertoi, miksi jatkossa on vain yksi sopimusyksikkö ja miten työt on ajateltu yksikössä jakaa. Muutokset pohjautuvat strategiaan ja siitä tuleviin painotuksiin. Ylitalo kertoi lisäksi, että henkilöstön kanssa on keskusteltu tehtävänjaosta.

Stenberg ei tyytynyt vastaukseen ja valtuusto äänesti asiasta. Äänet jakaantuivat seuraavasti:

Jaa (hallituksen esitys): 15

Ei (Kim Stenbergin esitys): 32

Tyhjää: 3

Päätös:

Valtuusto päätti esittää hallitukselle työryhmän perustamista eri sopimusyksiköiden henkilöstötilanteen selvittämiseksi.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Kokous keskeytettiin kahvitauon ajaksi. Tauon jälkeen siirryttiin kohtaan 11. ja kohta 10. jäi kesken.

Aloite 25: Jäsenpalvelun puhelinpalvelu

Olemme saaneet jäsenistöltämme runsaasti palautetta PAMin puhelinpalvelun toimimattomuudesta. Jäsenet kokevat että puhelinpalvelussa ei kuunnella ja asiantuntemus on heikkoa.

Onko toimitsijoiden tehtävä olla puhelinpäivystäjinä? Tämä aiheuttaa sitä että puhelimeen vastaavat henkilöt ovat kiireisiä eivätkä ehdi paneutua jäsenten ongelmiin. Esimerkkinä tästä että jäsenemme oli soittanut useampaan otteeseen puhelinpalveluun ja kysynyt apua työsuhdeongelmiin. Hänellä ei ollut nettiä käytettävissä ja hänet oli puhelinpalvelun kautta ohjattu toistuvasti tekemään ilmoitus netissä. Häntä ei oltu ohjattu eteenpäin aluetoimistoon vaan jätetty asian selvittäminen kesken. Onko tämä palvelua jota palvelualojen ammattiliitto haluaa tarjota jäsenilleen?

Kiinteistötyöntekijät Turku ry Os 502

Hallituksen lausunto:

Liiton nykyisessä organisaatiossa kaikkien aluetoimitsijoiden tehtävänkuvaan kuuluu mm. puhelinneuvonta työsuhdeasioissa. Kukin toimitsija työskentelee valtakunnallisessa puhelinpalvelussa 0,5 – 1 päivää viikossa. Miten puhelinpalvelu ja koko aluetoiminta organisoituu uudessa organisaatiossa, ei ole tätä kirjoittaessa vielä tiedossa.

Puhelinpalvelussa toimivan henkilökunnan työsuhde-, edunvalvonta-, vuorovaikutus- ja palveluosaamista pyritään jatkuvasti kehittämään eri keinoin yksilö- ja organisaatiotasolla. Myös jäsenpalautteita seurataan systemaattisesti ja niiden pohjalta mahdollisiin ongelmiin puututaan ja sekä osaamista että palveluprosesseja pyritään kehittämään.

Tämän vuoden lopulla käynnistyy koko henkilökuntaa koskeva palvelukoulutuksen kokonaisuus, joka toteutetaan monimuotokoulutuksena verkko-oppimisympäristöä ja Skypeä hyödyntäen. Koulutuksessa pureudutaan erityisesti kuuntelu-, kysely ja muihin vuorovaikutustaitoihin niin jäsenpalvelutilanteissa eri kanavien kautta kuin työpaikoilla järjestämistyössä. Koulutus on noin kolme vuotta sitten koko henkilökunnalle toteutetun puhelinpalvelukoulutuksen jatkoa.

Palvelupalautteita saamme jäseniltä nettilomakkeiden kautta ja sähköpostitse sekä säännöllisten jäsenpalvelukyselyjen kautta.

Reilu vuosi sitten toteutimme myös kokeiluluontoisen puhelinpalvelun automaattisen palautekyselyn Jäsenten työsuhdeasiat -palvelulinjalle soittaneille. Muutaman kuukauden kokeilussa palautteiden antajista 87 % oli tyytyväisiä saamaansa palveluun. Kokemusten ja tulosten pohjalta on

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

rakennettu koko liiton puhelinpalvelua koskeva automaattinen palautejärjestelmä, joka otetaan käyttöön tämän vuoden lopulla.

Järjestelmän avulla on mahdollista seurata puhelinpalveluun soittaneiden palautevastausten jakaumia ja ns. suositteluindeksiä ja näiden kehitystrendejä puhelinpalvelulinjoittain. Lisäksi järjestelmä ohjaa automaattisesti palveluun tyytymättömien osalta soittopyynnön palvelusta vastaavalle esimiehelle. Näin päästään pureutumaan konkreettisiin ongelmiin ja niiden ratkaisemiseen ja näin parantamaan yksilötason palvelu- ja vuorovaikutusosaamista sekä palveluprosesseja ja tukijärjestelmiä ja näiden kautta jäsenyytyvyyttä.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Valtuusto merkitsi asian tiedoksi.

Aloite 26: Liittokokousedustajien oikeus valtuuston ja hallituksen pöytäkirjoihin

Liittokokousedustajien tulee saada nähtäväkseen valtuuston pöytäkirjat sekä vähintään hallituksen kokouksista laadittavat hallintotiedotteet.

Perustelut

Liittokokous edustajineen on liiton ylintä päätösvaltaa käyttävä elin.

Liittokokousedustajien tehtäviin kuuluu valvoa koko hallinnon toimintaa sekä arvioida toteuttaako hallinto liittokokouksessa linjattuja asioita.

PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry

Isto Yrjönen, valtuuston jäsen

Niko Ravattinen, valtuuston jäsen

Hallituksen lausunto:

Vaaleilla valittujen liittokokousedustajien mandaatti on yksi kokous. Liittokokous päättää sille säännöissä määräytyistä asioista, jonka jälkeen päätösvaltaa käyttävät valtuusto ja hallitus. Valtuuston pöytäkirjat ovat julkisia asiakirjoja ja ne julkaistaan liiton internet -sivuilla. Hallituksen kokoustiedotteita on tarkoitus uudistaa organisaatiouudistuksen myötä ja samalla selvitetään mahdollisuutta niiden julkaisemiseksi internet -sivuilla.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee asian tiedoksi.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen esitti kannatettuna päätösesityksenä, että:

"Valtuusto päättää, että liittokokousedustajille taataan oikeus saada tiedoksi valtuuston kokouspöytäkirjat ja hallituksen kokouksista laadittavat hallintotiedotteet."

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Samalla Yrjönen toivoi, että aloitteisiin 26 - 31 muutetaan aloitteentekijäksi hänet osasto PAM Osuustoiminnan ammattilaiset 002 ry:n sijasta. Kokous hyväksyi tämän.

Menettelytapavaliokunta esitti, että pysyttäisiin aiemmassa päätösesityksessä. Perusteluina menettelytapavaliokunta kertoi, että jo nyt valtuuston (aiemmin edustajiston) pöytäkirjat löytyvät julkisilta internet -sivuilta. Hallituksen kokouksista laadittavat osastotiedotteet löytyvät ammattiosastojen sivuilta pam.fi:ssä ja niitä saa jakaa osastojen jäsenille.

Yrjönen veti esityksensä pois.

Päätös:

Valtuusto merkitsi asian tiedoksi.

Aloite 27: Palvelualojen ammattiliiton edustajien valinnat keskusjärjestön liittokokoukseen ja valtuustoon

PAMin tulee valita keskusjärjestön liittokokousedustajat sekä valtuuston jäsenet demokraattisin vaalein. Valintaperusteet tulee ennen kaikkea olla koko jäsenistön saatavilla ja se, miten valintoihin voi kukin vaikuttaa.

Perustelut

Tällä hetkellä juuri kukaan PAMilainen aktiivi, saati jäsen tietää miten valinta Suomen suurimman palkansaajien edunvalvontajärjestön hallinto valitaan. Työväenluokka kokonaisuudessaan on alennustilassa ja meidän tulee avata rakenteita ja tehtävä kaikille selväksi, millä tavalla he voivat osallistua ja vaikuttaa asioihin, jotka heitä kaikista eniten koskettavat. Voimme saada toiminnan läpinäkyvyydellä ja demokraattisuuden korostamisella aikaan kasvavaa luottamusta järjestelmäämme ja tällä tavalla nostaa järjestäytymisastetta sekä kasvattaa voimaamme oikeistohegemonian murtamiseksi.

PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry

Isto Yrjönen, valtuuston jäsen

Niko Ravattinen, valtuuston jäsen

Hallituksen lausunto:

PAMin hallitus valitsee keskusjärjestön edustajakokousedustajat ja valtuutetut ammattiosastojen esitykset huomioiden siten, että alueellinen ja alakohtainen edustavuus taataan. Samoin huomioidaan edustajien ikä- ja sukupuolijakauma.

Päätösesitys:

Valtuusto toteaa asian tiedoksi.

Niko Ravattinen (Helsinki-Uusimaa):

Ravattinen esitti kannatettuna päätösesityksenä, että:

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

"PAM valitsee perustettavan uuden keskusjärjestön liittokokousedustajat ja valtuuston jäsenet demokraattisin vaalein. Valintaperusteet tulee ennen kaikkea olla koko jäsenistön saatavilla."

Menettelytapavaliokunta esitti, että valtuusto pidättäytyy alkuperäisessä esityksessä, sillä valinnat tehdään ammattiosastojen esitysten pohjalta. Lisäksi esityksessä huomioidaan alueellinen ja alakohtainen edustavuus, kuten myös ikä- ja sukupuolijakauma.

Ravattinen piti alkuperäisen esityksensä voimassa ja valtuusto siirtyi äänestämään asiasta. Puheenjohtaja Isokoski totesi, että kolme yleisvarajäsentä saa äänioikeuden, koska varsinaisia valtuutettuja puuttui paikalta. Nämä olivat Harry Vainio, Ville Fabritius ja Outi Keto-Tokoi.

Äänestystulos oli:

Jaa (hallituksen esitys): 33

Ei (muutosesitys): 15

Tyhjää: 1

Päätös:

Valtuusto totesi asian tiedoksi.

Aloite 28: Budjettia laadittaessa päätettävä ylijäämän käytöstä

Tilikauden ollessa ylijäämäinen, on valtuuston ohjattava ylijäämä elintärkeisiin liiton toimintoihin sekä varmistettava järjestöllisen voiman kasvattaminen. Ylijäämää ei tule rahastoida, mikäli liiton talous edellyttäisi muussa tapauksessa henkilöstön vähentämistä jäsenille tärkeistä toiminnoista. Ylijäämä tulee käyttää liiton jäsenien edunvalvontaa tukeviin toimiin eikä liiton jäsenmaksua saa korottaa niin kauan kuin liiton tulos on ylijäämäinen.

Perustelut

Ylijäämällä voidaan turvata kohtuullisena pidettävä jäsenmaksu. Sillä voidaan myös turvata jäsenille elintärkeät palvelut. Sitä voidaan ohjata järjestöllisiin hankkeisiin, joilla vahvistetaan etenkin niitä työpaikkoja, joilla ei ole luottamushenkilöitä. Näitä työpaikkoja PAMin edustamilla aloilla on valitettavan paljon. Liiton tulee varautua talouden muutoksiin pitkällä aikavälillä ja korotettu jäsenmaksu tai karsitut palvelut voivat johtaa pienentyneeseen jäsenmäärään, jolloin liiton toiminta kokonaisuudessaan on vaarannettu. Huonon työllisyyden aikana tulee tehdä väliaikaisia panostuksia, jotta pohja paremmille ajoille on vankka.

PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry

Isto Yrjönen, valtuuston jäsen

Niko Ravattinen, valtuuston jäsen

Hallituksen lausunto:

Liiton taloudenhoidon perusteena on, että jäsenmaksutuloilla katetaan varsinaisen toiminnan menot ja mahdolliset sijoitustoiminnan tuotot rahastoidaan. Tämä periaate on hyvin toteutunut ja mahdollistanut

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

kokonaisjäsenmaksun pitämisen samana (1,5 %) aina vuodesta 2004 lukien maailman- ja Suomen talouden vaikeistakin ajoista huolimatta. Valtuusto tekee päätöksen mahdollisen ylijäämän rahastoinnista joko käyttö- tai työtaistelurahastoon vuosittain kevätkokouksessaan käsitellessään edellisen vuoden tilinpäätöstä.

Liiton talousarvioesitys perustuu keskustuomiston linjojen ja toimistoalueiden toimintasuunnitelmiin ja budjettiesityksiin. Työttömyyskassan osuuden nostaminen kokonaisjäsenmaksusta kuluvana vuonna tulee vähentämään liiton jäsenmaksutulokertymää. Koska alojemme työttömyys on edelleen poikkeuksellisen korkealla, vuoden 2016 osalta työttömyyskassan jäsenmaksu tulee nousemaan 0,15 % - yksikköä. Muutos merkitsee liiton jäsenmaksutulossa arviolta 3,5 miljoonan euron vähennystä, kokonaisjäsenmaksun pysyessä samana.

Liitto tulee tekemään tulojen ja menojen osalta alijäämäisen budjetin vuodelle 2016. Sen vuoksi toiminnan menoihin tullaan käyttämään myös sijoitustoiminnan tuottoja vuonna 2016. Lopullisen päätöksen liiton talousarviosta tekee valtuusto vuosittain syyskokouksessaan.

Päätösesitys:

Liiton talouden hoitoa tullaan jatkamaan yllä esitettyjen periaatteiden mukaisesti tulevinakin vuosina. Talousarvion perustana olevassa liiton toimintasuunnitelmassa huomioidaan liiton toiminnan kannalta oleelliset toiminnot ja painopistealueet sekä niihin liittyvät riittävät resurssit.

Päätös:

Liiton talouden hoitoa tullaan jatkamaan yllä esitettyjen periaatteiden mukaisesti tulevinakin vuosina. Talousarvion perustana olevassa liiton toimintasuunnitelmassa huomioidaan liiton toiminnan kannalta oleelliset toiminnot ja painopistealueet sekä niihin liittyvät riittävät resurssit.

Aloite 29: Jäsenille avoimet valtuuston kokoukset

Valtuuston kokouksiin osiot, jotka ovat koko jäsenkunnalle avoimet.

Perustelut

PAM on uudenaikaisin ja rohkein ammattiliitto Suomessa. On tärkeää säilyttää vuorovaikutus kaikkien jäsenten kanssa ja ennen kaikkea lisättävä sitä. Hyvät vuorovaikutusmahdollisuudet koko jäsenistön kanssa on mahdollisuus sitouttaa jäsenistöä aiempaa paremmin osaksi liiton toimintaa.

Valtuuston kokouksiin voisi järjestää esimerkiksi asiantuntijapaneeleita, jotka ovat koko jäsenkunnalle avoimia, joiden jälkeen jäsenistöllä olisi mahdollisuus kommentoida kyseessä olleita asioita. Tämän jälkeen valtuusto voisi koko evästyksen jälkeen vetäytyä omaan suljettuun kokoukseensa tekemään asiaan liittyvät päätökset.

Avoimien osuuksien ei tarvitse olla sääntömääräistä toimintaa.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

*PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry
Isto Yrjönen, valtuuston jäsen
Niko Ravattinen, valtuuston jäsen*

Hallituksen lausunto:

Valtuuston kokouksia pyritään kehittämään ja niistä on tarkoitus luoda mahdollisimman toimivia ja keskustelevia. Mahdollisuuksien mukaan järjestetään valtuuston kokousten yhteyteen avoimia keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista sekä lähetetään live-kuvaa netin kautta.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää, että kokousten työskentelytapoja kehitetään entistä avoimemmiksi ja vuorovaikutteisimmiksi.

Päätös:

Valtuusto päätti, että kokousten työskentelytapoja kehitetään entistä avoimemmiksi ja vuorovaikutteisimmiksi.

Aloite 30: Kokoukselle aloiteoikeus ja kaikki päätäntävalta aloitteiden osalta

Valtuusto esikäsittelee, käsittelee ja päättää aloitteet, myös kokousedustajilla oltava kokouksessa mahdollisuus tehdä kokouksessa päätettäviä aloitteita.

Perustelut

Sääntöjä uudistettaessa valtuustosta haluttiin pieni, ketterä ja vuorovaikutteinen. On täysin luontevaa, että valtuusto käsittelee aloitteet kokonaisuudessaan. Silloin valtuuston keskuudessa syntyy aitoa vuoropuhelua siitä, mitkä ovat jäsenistömme kannalta tärkeimpiä asioita. Tällä keinoin myös suora yhteys ammattiosastojen kautta jäseniin muodostuu konkreettisemmaksi.

Maailma on muuttunut nopeatempoisemmaksi ja maamme hallitus kiristää jatkuvasti ruuvia työväenluokkaa kurittaen. Joskus tulee kyseeseen tilanteita, että kahden kuukauden ajassa tulee eteen sellaisia merkittäviä asioita, joihin on kyettävä nopeasti reagoimaan. Siksi valtuuston jäsenillä on oltava myös aloiteoikeus itse kokouksessa, jossa niistä tulee voida myös tehdä päätökset.

*PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry
Isto Yrjönen, valtuuston jäsen
Niko Ravattinen, valtuuston jäsen*

Hallituksen lausunto:

Liiton säännöissä määritellään, että aloiteoikeus valtuuston kokouksiin on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja valtuuston jäsenillä. Säännöissä määritellään myös aloitteiden jättämiseen liittyvä määräaika, joka on perusteltu niiden vaatiman taustavalmistelun ja suunnittelun vuoksi. Lisäksi

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

liiton säännöissä on määritelty eri päätöksentekolimille kuuluvat asiat ja niiden käsittelyjärjestys.

Kokousedustajilla on valtuustonkokouksessa käytävässä yleiskeskustelussa mahdollisuus tehdä esityksiä, jotka huomioidaan jatkotyössä.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee asian tiedoksi.

Niko Ravattinen (Helsinki-Uusimaa):

Ravattinen esitti, että:

"Aloite 30 säilytetään ennallaan ja, että valtuusto päättää, että valtuusto esikäsittelee, käsittelee ja päättää aloitteet. Lisäksi kokousedustajille annetaan oikeus tehdä kokouksen aikana kokouksessa päätettäviä aloitteita.

Menettelytapavaliokunta totesi esityksessään pysymistä alkuperäisessä vastauksessa ja päätösesityksessä. Perusteluina oli, että sääntömuutoksista täytyy mainita jo kokouskutsussa, jolloin niitä ei voi samassa kokouksessa käsitellä. Lisäksi menettelytapavaliokunta korosti, että aloitteisiin vastaamiselle on syytä varata aikaa, koska ne vaativat taustatyötä. Lisäksi on syytä huomioida, että kokousedustajat voivat halutessaan tehdä kannatettuja päätösesityksiä muun muassa yleiskeskustelussa, jotka lähtevät jatkovalmisteluun liitossa.

Päätös:

Valtuusto merkitsi asian tiedoksi.

Aloite 31: Sääntömuutosaloite

Liiton säännöt 6 § Valtuusto kohta 9:

Lisätään edellä mainittuun sääntöjen kohtaan aloiteoikeus myös liittokokousedustajille siten, että liittokokousedustaja voi tehdä valtuustolle aloitteen, mikäli tämä saa lisäksi aloitteelle vähintään yhden (1) liittokokousedustajan kannatuksen.

Perustelut

Liittokokous edustajineen on liiton ylintä päätösvaltaa käyttävä elin. Liiton sääntöjä uudistettaessa muutostarvetta perusteltiin mm. sillä, että uusi malli sitouttaa useampia henkilöitä liiton päätöksentekoon. Tämä sääntömuutos olisi looginen jatkumo tuolle ajatukselle ja antaisi liittokokousedustajille hyvän mahdollisuuden osallistua liiton päätöksentekoon myös liittokokouskauden keskellä.

PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry

Isto Yrjönen, valtuuston jäsen

Niko Ravattinen, valtuuston jäsen

Hallituksen lausunto:

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Liiton säännöt uudistettiin keväällä 2014. Uudistuksen taustalla oli liiton hallituksen vuonna 2012 käynnistämä tulevaisuustyö. Tulevaisuustyöryhmän linjausten mukaisesti liiton hallinto- ja päätöksentekomallia uudistettiin sääntöjen osalta toisaalta osallistuvampaan ja toisaalta päätöksenteon dynaamisuutta lisäävään suuntaan.

Liittokokous on liiton jäsenyhdistysten (so. ammattiosastojen) päätöksenteon menettelymuoto. Aiempaan edustajistomalliin verrattuna se mahdollistaa merkittävästi suuremman edustajamäärän osallistumisen yhdistyslain tarkoittamaan liiton kokoukseen.

Vaaleilla valittujen edustajiensa kautta liittokokous päättää liiton toimintaa ja päätöksentekoa liittokokouksen ajan linjaavasta tavoiteohjelmasta. Liittokokous valitsee sääntöjen mukaista päätöksentekovaltaa puolestansa tänä aikana käyttävät elimet eli valtuuston ja hallituksen. Niiden jäsenten lukumäärällä on puolestaan pyritty varmistamaan päätöksenteon dynaamisuus ja keskusteleavuus.

Sääntöjen mukaan valtuuston jäsenten lisäksi liiton ammattiosastoilla ja yhteisöjäsenillä on oikeus tehdä aloitteita valtuustolle. Tämän myötä on varmistettu se, että jokaisella yksittäisellä henkilöjäsenellä on ammattiosastonsa kautta väylä vaikuttaa liiton päätöksentekoon niissä asioissa, jotka ovat säännöissä valtuuston ja hallituksen päätettäväksi määrätty.

Päätösesitys:

Valtuusto toteaa, ettei sääntöjä ole tältä osin tarpeen muuttaa.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen esitti kannatettuna päätösesityksenä, että aloite 31 säilytetään ennallaan.

”Esitän kannatettuna päätösesityksenä, että aloite 31 säilytetään ennallaan ja että valtuusto päättää, että liittokokousedustajille annetaan aloiteoikeus valtuuston kokouksiin.”

Menettelytapavaliokunta totesi esityksessään pysymistä hallituksen alkuperäisessä vastauksessa ja päätösesityksessä. Perusteluna oli, että sääntömuutoksista täytyy mainita jo kokouskutsussa eikä niitä voi koskaan käsitellä samassa kokouksessa. Menettelytapavaliokunta korosti perusteluissaan myös sitä, että liiton ammattiosastoilla ja yhteisöjäsenillä on oikeus tehdä aloitteita valtuustolle. Tämän myötä on varmistettu se, että jokaisella yksittäisellä henkilöjäsenellä on ammattiosastonsa kautta väylä vaikuttaa liiton päätöksentekoon niissä asioissa, jotka ovat säännöissä valtuuston ja hallituksen päätettäväksi määrätty.

Isto Yrjönen muutti alkuperäistä esitystään ja esitti, että esityksen mukainen sääntömuutos käsitellään valtuuston kevätkokouksessa.

Päätös:

Asia siirtyi kevätkokouksen päätettäväksi sääntömuutosasiana.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Aloite 32: Valtuuston kokoukset vuorovaikutteisiksi

Valtuuston kokoukset tulee streamata suorana internetiin joko kaikille avoimena tai jäsenistön saataville. Lisäksi jäsenistölle on tarjottava vuorovaikutusmahdollisuuksia, kuten twitter-seinä, jossa käsiteltäviä asioita olisi mahdollisuus lyhyesti kommentoida.

Perustelut

PAM on uudenaikaisin ja rohkein ammattiliitto Suomessa. On tärkeää säilyttää vuorovaikutus kaikkien jäsenten kanssa ja ennen kaikkea lisättävä sitä. Hyvät vuorovaikutusmahdollisuudet koko jäsenistön kanssa on mahdollisuus sitouttaa jäsenistöä aiempaa paremmin osaksi liiton toimintaa.

Mahdollisen sosiaalisen median tms. kommentteja ei tarvitse ottaa huomioon päätöksenteossa, mutta jäsenistön kokemaa vuorovaikutusta voi sitouttaa jäseniä päätöksentekoon.

*PAM keskolaisten ammattiosasto 007 ry
PAM Osuustoiminnan ammattilaiset 002 ry
Niko Ravattinen, valtuuston jäsen*

Hallituksen lausunto:

Valtuusto käsittelee sääntöjen määräämät asiat kokouksissaan kahdesti vuodessa. Asioiden käsittelyn tulee tapahtua ilmapiiressä, jossa valtuuston jäsenet voivat käydä avointa ja luottamuksellista päätöksentekoon liittyvää vuoropuhelua. Tätä tavoitetta ei välttämättä palvele valtuuston kokousten esittäminen suorana verkossa. Live-esityksiä tärkeämpää on saada viestitettyä valtuuston näkemyksiä ja päätöksiä laajasti kaikille jäsenille jäsenviestinnän kanavien välityksellä. Valtuustokauden aikana voi kuitenkin olla tilanteita, joissa mm. live-esitys ja Twitter-seinät ovat toimivia ja hyödyllisiä, mutta tämä tarve tulee tarkastella tilannekohtaisesti.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee hallituksen lausunnon tiedoksi.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari totesi, että somen hyödyntäminen olisi hyvä asia.

Päätös:

Valtuusto merkitsi hallituksen lausunnon tiedoksi.

Aloite 33: Terveiset Suomen hallitukselle

Ammattiosasto 622 esittää 8.9.2015 pidetyn johtokunnan kokouksen pohjalta SYVÄN paheksunnan nykyiselle Suomen hallitukselle koskien leikkauksia arkipyhä, sunnuntai- ja ylityökorvauksiin, jotka meidänkin alalla ovat merkittävä tulonlähde työntekijöille.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Ammattiosasto 622

Hallituksen lausunto:

Hallitus yhtyy ammattiosasto 622:n paheksuntaan ja toteaa, että PAM tekee kaikkensa, jotta kyseiset leikkaukset eivät toteutuisi.

Päätösesitys:

Valtuusto merkitsee ammattiosaston terveiset tiedoksi.

Päätös:

Valtuusto merkitsi ammattiosaston terveiset tiedoksi.

11. Suomalainen työmarkkinajärjestelmä

Kuultiin Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija Pekka Sauramon puheenvuoro. Hän käsitteli alustuksessaan niin tulopolitiikan historiaa kuin sen tulevaisuutta. Tulevaisuuskuva voi hänen mukaansa tiivistää yhteen kysymykseen eli siihen, onko kolmikannalla tulevaisuutta. Esityksen lomassa käytiin vilkasta keskustelua, jossa käsiteltiin muun muassa sitä, miksei työmarkkinarauha enää kelpaa työnantajille, Ruotsin mallin mahdollisuuksista Suomessa sekä työntekijöiden itsehallinnon ja päätösvallan lisäämisen mahdollisuuksista.

Niko Ravattinen toivoi, että päätöslausumavaliokunta ottaa myös tässä kohdassa käydyn keskustelun mahdollisuuksien mukaan huomioon päätöslausumassa.

Keskeytettiin kokous klo 16.55 ja todettiin, että kokousta jatketaan 18.11. klo 9.00 esityslistan kohdasta 10. kesken jääneiden aloitteiden osalta.

12. Vuoden 2016 toimintasuunnitelma

Valtuutettu Markku Saarinen saapui paikalle klo 9.28 ja häntä sijaistanut yleisvarajäsen Ville Fabritius siirtyi pois. Todettiin salissa olevien valtuutettujen määräksi 46 varsinaista valtuuston jäsentä ja 3 henkilökohtaista varajäsentä.

Kuultiin toiminnanjohtaja Jyrki Konolan alustus vuoden 2016 toimintasuunnitelmasta ja avattiin aiheesta keskustelu.

Niko Ravattinen (Helsinki-Uusimaa):

Ravattinen esitti, että toimintasuunnitelmasta poistetaan pakolaisiin viittaavat negatiivisiksi tulkittavat ilmaisut.

Jyrki Konola totesi, että toimintasuunnitelmaan tehdään tältä osin korjauksia.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto oli erityisen huolissaan paikallisen sopimisen lisäämisestä. Paikallisen sopimisen lisääminen ilman TES:n muodostamaa perälautaa vahvistaa

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

työnantajien asemaa yritystasolla. Lehto esitti, ettei paikallista sopimista saa laajentaa koskemaan järjestäytymättömiä yrityksiä.

Tapio Ojanen (Helsinki-Uusimaa):

Ojanen kannatti Lehdon esitystä. Hän toi puheenvuorossaan esille suuren huolen paikallisen sopimisen vaikutuksistaöntekijöiden asemaan.

Piia Kyrö (Kaakkois-Suomi):

Kyrö esitti kannatettuna päätösesityksenä, että valtuuston kokoukset vietäisiin kerran vuodessa maakuntiin.

"Valtuuston kokouksia myös maakuntiin niin kuin edustajiston kokouksiakin oli."

Jyrki Konola totesi, että esitys on kannatettava.

Markku Saarinen (Helsinki-Uusimaa):

Saarinen esitti, että PAM luopuu VVO:n osakkeista. Hän oli sitä mieltä, että VVO ei enää noudata sille kuuluvaa tehtävää ja on imagollisesti rasite PAMille.

Katja Mechelin (Helsinki-Uusimaa):

Mechelin toivoi, että PAM käyttäisi mahdollisimman paljon Petäystä, jotta sen tilanne ei menisi huonommaksi.

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2016 esitetyin korjauksin.

13. Jäsenmaksun suuruus vuodelle 2016

Hallitus esitti valtuustolle, että jäsenmaksu vuonna 2016 on 0,85 % (1,0 %) jäsenen veronalaisesta tulosta, mikäli työttömyyskassan jäsenmaksu vuodelle 2016 on 0,65 % (0,5 %). Kokonaisjäsenmaksu on 1,5 % (1,5 %).

Päätettiin jäsenmaksun suuruudesta hallituksen esityksen mukaisesti.

14. Osastopalautteen suuruus vuodelle 2016

Hallitus esitti valtuustolle, että osastopalautteen suuruus vuonna 2016 on 11 % liiton jäsenmaksuosuudesta. Osastopalautteen perusosan suuruus on 9 % (9 %) ja kannusteosan suuruus 2 % (2 %).

Päätettiin osastopalautteen suuruudesta hallituksen esitysten mukaisesti.

15. Osastojen jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteet vuodelle 2016

Hallitus esitti valtuustolle, että osastojen jäsenmaksupalautteen kannusteosaan oikeuttavat toimet vuoden 2016 aikana ovat:

- Uuden jäsenen vastaanottaminen jollain konkreettisella, henkilökohtaisella tavalla (kirje, puhelu, tapaaminen jne.)
- Vähintään yksi tilaisuus osaston jäsenille

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

- Vähintään yksi tilaisuus osaston jäsenille, jotka toimivat luottamusmiehinä/työsuojeluvaltuutettuina
- Yhteydenotto uuteen luottamusmieheen/ työsuojeluvaltuutettuun kun tieto valinnasta on osastolle tullut

Päätettiin palautteen kannusteosan perusteista esityksen mukaisesti.

16. Tilintarkastajien palkkioiden perusteet

Päätettiin palkkioiden perusteista esityksen mukaisesti. Tilintarkastajille maksetaan palkkio laskituksen mukaan.

17. Vuoden 2016 talousarvio

Kuultiin talousjohtaja Jukka Mattilan alustus vuoden 2016 talousarviosta ja käytiin esityksen pohjalta keskustelu. Mattila kertoi, että huonon työllisyystilanteen vuoksi myös liiton taloudellinen tilanne on vaikea. Tulevan vuoden talousarviossa on kuitenkin onnistuttu tekemään tarvittavia supistuksia ja, liittokokouksen päätöksen mukaisesti, sijoitustoiminnan tuottoja käytetään kulujen kattamiseen.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto esitti kannatettuna päätösesityksenä, että:

"Petäyksestä tehtäisiin määräaikaaisesti pakolaisten ja/tai maahanmuuttajien koulutuskeskus tai majoituskeskus.

Kokouksen puheenjohtaja totesi, että menettelytapavaliokunta kokoontuu välittömästi. Kokous keskeytettiin menettelytapavaliokunnan kokouksen ajaksi.

Liiton puheenjohtaja Selin totesi menettelytapavaliokunnan esityksen, jossa toivottiin, että Petäyksen osalta kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoja. Näistä yksi on Lehdon esittämä vaihtoehto. Tämä sopi Merja Lehdolle.

Päätettiin talousarviosta vuodelle 2016 ja siihen kirjataan lisäksi, että Petäyksen käyttötarkoitusta selvitetään.

18. Kokouksen päätöslausuma

Kuultiin päätöslausumavaliokunnan varapuheenjohtaja Kim Stenbergin esittely valiokunnan esityksestä kokouksen päätöslausumaksi.

Keskustelussa toivottiin, että päätöslausumaa muokattaisiin Postin tilanteen osalta sekä tehtäisiin tarkennuksia tekstiin poistamalla päällekkäisyyksiä maan hallituksen toimien osalta. Lisäksi toivottiin, että UK-hankkeen osalta avattaisiin jäsendemokratian tavoitetta ja esitettiin lisättäväksi kirjaus paikallisesta sopimisesta.

Kokous keskeytettiin päätöslausumavaliokunnan kokoontumisen ajaksi.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Stenberg esitteli muokatun esityksen. Esitykseen lisättiin maininta PAMin mahdollisista tukitoimista PAU:n työtaistelun osalta.

Hyväksyttiin päätöslausuma edellä mainituin muutoksin. Liitetään päätöslausuma pöytäkirjan liitteeksi.

19. Kokouksen päättäminen

Kuultiin valtuuston puheenjohtajiston päätössanat. Päätettiin kokous yhteislauluun klo 11.37.

VAKUUDEKSI

Sirpa Laakso
puheenjohtaja

Berhan Ahmadi
1. varapuheenjohtaja

Sauli Isokoski
2. varapuheenjohtaja

Miia Järvi
sihteeri

Nora Lehtimäki
sihteeri

Merja Lehto
pöytäkirjantarkastaja

Sirpa Viitanen
pöytäkirjantarkastaja

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Osallistujaluettelo**Valtuuston puheenjohtajat**

Laakso	Sirpa	puheenjohtaja
Ahmadi	Berhan	1. varapuheenjohtaja
Isokoski	Sauli	2. varapuheenjohtaja

01 Helsinki-Uusimaa

1 Hirvonen	Harri	varsinainen jäsen
2 Kuuvalo	Nasu	varsinainen jäsen
3 Laakkonen	Heikki	varsinainen jäsen
4 Lehto	Merja	varsinainen jäsen
5 Leskelä	Petri	varsinainen jäsen
6 Maunula-Sairanen	Katja	varsinainen jäsen
7 Mechelin	Katja	varsinainen jäsen
8 Ojanen	Tapio	varsinainen jäsen
9 Ravattinen	Niko	varsinainen jäsen
10 Ruutinen	Niina	varsinainen jäsen
11 Saari	Kirsi	varsinainen jäsen
12 Saarinen	Markku	varsinainen jäsen
13 Utriainen	Simo	varsinainen jäsen
14 Yrjönen	Isto	varsinainen jäsen

02 Lounais-Suomi

15 Kivari	Aki	varsinainen jäsen
16 Laaksonen	Jyrki	varsinainen jäsen
17 Pihlajaniemi	Sari	varsinainen jäsen
18 Saarinen	Kati	varsinainen jäsen
19 Stenberg	Kim	varsinainen jäsen
20 Viitanen	Sirpa	varsinainen jäsen

03 Häme-Pirkanmaa

21 Kuusisto	Tiina	varsinainen jäsen
22 Nyman	Anne	varsinainen jäsen
23 Peltovirta	Kari	varsinainen jäsen
24 Salminen	Soile	varsinainen jäsen
25 Viljanen	Iida	varsinainen jäsen
26 Vuorinen-Vilen	Päivi	varsinainen jäsen

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

04 Keski-Suomi

27	Kainulainen	Taina	varsinainen jäsen
28	Rajala	Jari	varsinainen jäsen

05 Kaakkois-Suomi

29	Kinnunen	Päivi	varsinainen jäsen
30	Kyrö	Piia	varsinainen jäsen
31	Sairomaa	Tomi	varsinainen jäsen
32	Salmela	Kirsi	varsinainen jäsen
33	Torniainen	Virpi	varsinainen jäsen

06 Itä-Suomi

34	Heiskanen	Kristiina	varsinainen jäsen
35	Kinnunen	Pirjo	varsinainen jäsen
36	Koski	Matti	varsinainen jäsen
37	Leskinen	Ulla	varsinainen jäsen
38	Saarelainen	Kaija	3. henk.koht. varajäsen (Minna Ropponen)

07 Pohjanmaa

39	Pulli	Päivi	varsinainen jäsen
40	Saukko	Päivikki	varsinainen jäsen

08 Oulu

41	Alatalo	Kimmo	varsinainen jäsen
42	Korhonen	Marjo	varsinainen jäsen
43	Kurtti	Heidi	varsinainen jäsen
44	Paaso	Atte	1. henk.koht. varajäsen (E-S Luttinen)

09 Lappi

45	Korhonen	Panu	varsinainen jäsen
46	Paksuniemi	Jari	varsinainen jäsen

10 Ahvenanmaa

47	Henriksson	Kicki	1. henk.koht.varajäsen (I-M Heikfolk)
----	------------	-------	---------------------------------------

11 Valtakunnalliset

48	Fagerström	Ulla	varsinainen jäsen
49	Kusmin	Johanna	varsinainen jäsen
50	Lindgren	Toni	varsinainen jäsen

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Yleisvarajäsenet

Vainio	Harry	01 Helsinki-Uusimaa
Fabrituis	Ville	02 Lounais-Suomi
Keto-Tokoi	Outi	03 Häme-Pirkanmaa
Vatka	Jonne	04 Keski-Suomi
Vauhkala	Kai	05 Kaakkois-Suomi
Myllys	Kati	06 Itä-Suomi
Kukkamäki	Sirpa	07 Pohjanmaa
Hekkala	Rauno	08 Oulu
* <i>Pimper</i>	<i>Jorma</i>	<i>09 Lappi</i>
Lähdesniemi	Marko	11 Valtakunnalliset

** este ilmoitettu*

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Läsnäolijoiden toteaminen
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokousvirkaillijoiden valinta
 - 4.1. Sihteerit (2)
 - 4.2. Ääntenlaskijat (5)
 - 4.3. Pöytäkirjantarkastajat (2)
 - 4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (9+1)
 - 4.5. Menettelytapavaliokunta
5. Kokoussääntöjen hyväksyminen
6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus
8. Uusi keskusjärjestö -hanke
9. Yleiskeskustelu
10. Valtuuston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen
11. Suomalainen työmarkkinajärjestelmä
12. Vuoden 2016 toimintasuunnitelma
13. Jäsenmaksun suuruus vuodelle 2016
14. Osastopalautteen suuruus vuodelle 2016
15. Osastojen jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteet vuodelle 2016
16. Tilintarkastajien palkkioiden perusteet
17. Vuoden 2016 talousarvio
18. Kokouksen päätöslausuma
19. Kokouksen päättäminen

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Valtuustopuhe / puheenjohtaja Ann Selin

Valtuuston syyskokous, 17.11.2015 Petäys Resort, Tyrvääntö

Arvoisat valtuuston jäsenet, hyvät ystävät ja liittotoverit!

Paljon kriittisimmissä tunnelmissa emme voisi tätä valtuuston ensimmäistä kokousta aloitella. Pamilaiset ovat vaikuttavia työelämän edelläkävijöitä – näin kuuluu visiomme. Nyt sitä vaikuttamista todella tarvitaan, joka taholla ja tasolla. Ay-liike ei ole tällä tavalla ollut uhattuna sitten 30-luvun. Käymme juuri nyt kamppailua, jonka tavoitteena voi olla koko ay-liikkeen olemassa olon loppu tai ainakin vaikutusvaltamme selkeä vähentäminen. Miksi ay-liikkeen vallalla ylipäänsä on niin väliä? Maan hallituksestahan sanotaan, että kyllä se ovat valmiita jatkossakin sopimaan, niin sanovat myös työnantajajärjestöt. Mikä tässä on meille ongelmana?

No juuri se, että heidän sopimisensa tuntuu tarkoittavan aivan jotain muuta kuin meidän käsityksemme ja jäsentemme tarve on. He haluaisivat ns. sopia kyllä, mutta ennen kaikkea yritys- tai vielä paremmin monelle maistuisi sopiminen yksiötasolla. Kaunis ajatus perustuu siihen, että yrityksissä ja työpaikoilla olisi mukamas tasavertaiset sopimuskumppanit molemmin puolin pöytää. Näinhän ei läheskään aina ole. Kun kautta aikain työntekijät on tunnustettu ns. heikommaksi osapuoleksi työmarkkinoilla, on myös lainsäädäntö ja kollektiivinen sopimusoikeus olleet ne välineet, jotka kansainvälisestäikin on tunnustettu tarpeellisiksi tätä erilaista vaikutusvaltaa tasapainottamaan.

ILO:n sopimuksia myöten on haluttu varmistaa työntekijöiden järjestäytymisoikeus. Keskeinen osa järjestäytymisvapautta on oikeus liittyä yhteen ja solmia kollektiivisia työehtosopimuksia. Tähän kohtaan ovat nyt näköjään jotkut niin kyllästyneitä, että oman perustuslakimme ja kansainvälisten sitoumustemme vastaisesti he tahtovat meidät pakottaa. Tähän yhteyteen halutaan työehtojen heikentämisen lisäksi liittää työttömyysturvan heikennyksiä, työsuhteiden epävarmuuden lisäämistä ja lakko-oikeuden kaventamista, vain muutamia seikkoja mainitakseni.

Hyvät liittotoverit, tässä kamppailussa emme ole maailmassa yksin. Nämä viime viikot ovat olleet myös eri ammattialojen kansainvälisten järjestöjen syyskokousten aikaa. Viesti muuttuu koko ajan vain pelottavammin samankaltaiseksi, niin meidän aloillamme, kuin teollisuudessa ja julkisella sektorillakin. Epäilin jo hetken, että tämä on vain omaa tulkintaani siksi, että olemme Suomessa nyt näin ennenkuulumattomassa tilanteessa. Hyvät liittotoverit, kyse ei ole vain tulkinnasta. Näin todella on. Olemme jo pitkään tunnistanee, että työnantajilla on ollut pitkä yhteinen strategia, jolla he ovat tähän

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

suuntaan halunneet maailmaa viedä. Että olemme tänään näin pitkällä ja näin syvällä tässä tilanteessa on kuitenkin yllättänyt monia ainakin jossain määrin.

Tarinat eri maailmankolkkien tapahtumista toki poikkeavat edelleenkin historiasta, kulttuurista, demokratian sekä köyhyyden ja järjestäytymisen asteista riippuen. Kolumbiassa edelleenkin voi päästä helpohkosti hengestään olemalla ay-aktiivi ja Espanjassa kollegoitamme odottaa mahdollisesti jopa 3-4 vuoden mittaisen vankilatuomiot lakkovahteina toimimisesta. Tarinoita olisi vaikka kuinka paljon. Toisaalta - Tunisiassa ammattiliitot (mm. UNI-liittojen kolleegoja) olivat mukana löytämässä ratkaisuja koko maan tilanteen laukaisemiseksi ja heille myönnettiin sen ansiosta Nobelin rauhanpalkinto. Ensi sijaista maailmassa onkin rauha. Jollei ole rauhaa, ei voi myöskään työntekijöiden asemaa parantaa. Rauhaa on rikottu täältä kotoa katsottuna aina vaan lähempänä. Meistä moni heräsi lauantaiaamuna uutiseen, joka piti lukea moneen kertaan uskoakseen sen todeksi. Pariisissa oli tapahtunut järkyttäviä terroritekoja. Me kaikki varmasti haluamme myös yhteisesti lähettää syvimmän osanottomme kaikille uhreille ja heidän läheisilleen, kuin myös kaikille ranskalaisille.

(Hiljainen hetki)

On aika tuomita terrori ja kaikki väkivalta. Ay-liikkeen on oltava myös yhä vahvemmin rauhanliike. Meillä on mahdollisuus osoittaa solidaarisuutta sotaa ja terroria pakenevia. Meidän on hoidettava Eurooppaan suuntautuva turvapaikanhakijoiden tulva asiallisesti ja ennen kaikkea inhimillisesti. Monet turvapaikanhakijat pakenevat nyt juuri niitä samoja ryhmiä, jotka todennäköisesti ovat tästä viimeisimmästäkin katastrofista vastuussa.

Maailmasta ei tule parempi siten, että me käymme toisiamme vastaan, vaan siten, että ymmärrämme toisiamme yhä paremmin ja olemme valmiit toimimaan ja elämään rauhassa rinta rinnan.

Tälle puheelle oli alun perin suunniteltu aika toisenlainen alku. Kun ensimmäisen luonnoksen ja tämän päivän välillä on tapahtunut niin paljon, päätin sen muuttaa.

Kun näistä järkyttävistä tapahtumista on vasta muutama päivä, tuntuu jotenkin vaikealta tarttua omiin, osin hyvin arkisiin asioihimme. Kuulun kuitenkin niiden joukkoon, jotka ovat sanoneet, että emme voi lamautua näihin tapahtumien edessä, sitä tekijät monesti juuri tavoittelevatkin. Meidän tulee jatkaa tästä työtämme ja elämäämme niin normaalisti kuin se on mahdollista.

En tule nyt siis yksityiskohtaisesti käsittelemään menneen kesän ja alkusyksyn tapahtumia suomalaisessa yhteiskunnassa – politiikassa ja työmarkkinoilla, vaan katsoin että vähän laajempi perspektiivi sopii

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

tilanteeseen paremmin. Olette sitä paitsi varmasti kiusallisen tietoisia kaikesta siitä, minkä keskellä nyt elämme. Tartunkin puheessani vain muutama seikka. Tästä huolimatta aivan viime päivien tapahtumat johtivat myös siihen, että puheestani tuli nyt kuitenkin ajateltua laajempi ja siksi myös kestoiltaan pidempi. Asiat nyt tuntuivat tätä vaativan.

Hyvät valtuutetut,

Uskon, että meillä on edessämme kiinnostava, moniulotteinen ja varmasti paikoin hankalakin kausi. Meistä kaikista riippuu, minkä näköiseksi valtuuston toiminta muodostuu. Valtuustolla on keskeinen rooli liiton linjauksissa liittokokouksen viitoittamalla tiellä ja myös toimintakulttuuriamme rakennetaan valtuuston kanssa. Voi mennä hetki, ennen kuin löydämme tiemme edustajistoajasta valtuustoaikaan, mutta me teemme sen yhdessä. Eilen on kuulemma ollut idearikas ja keskustelevala koulutuspäivä, josta on varmasti hyvä tulevaa kohti ponnistaa.

Maan hallitus on viime viikolla lähettänyt ns. pakkolait lausuntokierrokselle. Mitään sellaista kolmikantaista valmistelua, jota yleensä on tavattu työelämälainsäädännön yhteydessä harjoittaa, ei ole ollut. Palkansaajakeskusjärjestöjen edustajia on kuultu joissakin työryhmissä, mutta varsinaisesta neuvottelusta ei niissä ole ollut kyse.

Samasta on kyse tällä hetkellä näiden pakkolakien suhteen. Palkansaajajärjestöt voivat lausua, aivan kuin mikä tahansa muukin yhteiskunnan taho. Siinä se.

Rinnalla kuitenkin kulkevat nyt työmarkkinajärjestöjen neuvottelut. Kun SAK:n hallitus päätti syyskuisessa kokouksessaan esittää oman vaihtoehdon, oli sen ensisijainen tarkoitus olla niin houkutteleva työnantajille – mutta myös maan hallitukselle – että työnantajaliitoille syntyisi tarve palata neuvottelupöytäan. Se onnistui, myös ulkopuolisten arvioitsijoiden mielestä. Paketin sisällön tunnette, siksi siitä vain pari huomiota. Tunnistamme, että taloudellinen tilanteemme ei ole häävi. Siksi tarjosimme palkankorotuksista pidättäytymistä vuoden 2017 ratkaisussa. Lisäksi ilmoitimme halukkuutemme kehittää jatkossa palkankorotusten koordinoitua, tehdä ns. Suomen malli, jossa olisi pitkälti samoja elementtejä, joita Ruotsissa on ollut käytössä jo vuosia. Se lähtee ajatuksesta, että alat, jotka ovat erityisen alltiita kansainväliselle kilpailulle, olisivat pohjana, kun määritettäisiin palkankorotusten tasoa. Määrittämiseen osallistuisivat kuitenkin kaikkien alojen edustajat. PAMin edellytys on ollut, että palkkaerojen korjaamista pitäisi tässäkin mallissa pystyä tekemään, joten tasa-arvoerat tai muut vastaavat mekanismit on myös oltava käytössä. Lisäksi olemme tuoneet mukaan ajatuksen siitä, että myös ulosmaksetut osingot pitäisi

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

tässä kokonaisharkinnassa ottaa huomioon. Paljon muitakin yksityiskohtia on, mutta nämä olennaisimmat seikat halusin tuoda tässä esiin. Jos meidän esityksemme pohjalta päästäisiin maltilliseen ratkaisuun kokonaisuudesta, on edellytyksemme luonnollisesti se, että pakkolait vedetään pois eduskunnasta.

Samaan aikaan pakkolakien kanssa etenee myös muita lainsäädäntöhankkeita, jotka vaikuttavat voimakkaasti työmarkkinoihin. Tähän viittasin jo alussa. Emme voi kehittää työmarkkinoita siten, että asioita hoidetaan ”hitunen” kerrallaan. Meidän pitää olla tietoisia hallituksen muistakin aikeista työelämän suhteen, ennen kuin voimme sitoutua.

Kaiken edellä mainitun lisäksi selvitysmies Hietala on luovuttanut raporttinsa paikallisen sopimisen edistämiseksi. Hietalan esitys pitää sisällään sekä hyviä että vähemmän hyviä asioita. Tunne lienee samankaltainen Pitkäsillan molemmin puolin. Raportin hyviä puolia on muun muassa se, että siinä halutaan edistää työntekijöiden edustusta yritysten hallinnossa. Tämä lisää tasapuolisuutta, jota paikallinen sopiminen edellyttää. Pidän hyvänä, että Hietala esittää henkilöstön edustajan mukaanottoa hallintoneuvostoon, hallitukseen tai johtoryhmään, jos yrityksen palveluksessa on vähintään sata työntekijää. Pitää myös muistaa, että paikallinen sopiminen edellyttää luottamusta puolin ja toisin. Pidämme tiukasti kiinni siitä, että työehtosopimusten vähimmäispalkkaehtojen täytyy toteutua myös jatkossa eikä paikallinen sopiminen saa johtaa ehtojen dumpppaukseen.

Vaikka maan hallitus yrittää lyödä kiilaa ay-liikkeen rattaisiin, voin ilokseni todeta, että oletetut merkit kaatumisestamme ovat jyrkästi liioiteltuja. Syksyn mielenilmaus eri muodoissaan ja uusien jäsenten suuret määrät ovat tämän osoittaneet. Hallituksen pakkolakioperaation jälkeisinä viikkoina teimme harvase päivä uuden ennätyksen uusien jäsenten määrässä. Ettäkö joukkovoimalla ei olisi enää merkitystä? Kyllä todellakin on!

Hyvät ystävät,

Meillä on riittänyt vauhtia ja vipinää myös sisäisesti, kun liiton tulevaa toimintaa on linjattu strategian ja tavoiteohjelman avulla. Vanha hallitus maalasi ison kuvan tammikuussa hyväksyessään liiton perustehtävän, vision ja strategisen valinnat. Näiden ja strategisten päämäärien pohjalta liittokokoukselle valmisteltiin tavoiteohjelma, joka kiersi kommentoitavana viime keväänä myös ammattiosastoissa. Liittokokous viimeisteli tavoiteohjelman ja sen tekemien päätösten mukaisesti uusi hallitus hyväksyi PAMin strategian vuoteen 2020 saakka. Pelkkä strategia ei itsessään muuta mitään vaan muutoksen eteen on

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

tehtävä töitä. Meistä jokaisen on oltava valmis muuttumaan ja muutoksen aikaansaamiseksi on nähtävä vaivaa. Siihen uskon meidän kaikkien olevan nyt, joskaan todella valmiita.

Hyvät valtuutetut,

Viittasin jo visioomme, jonka mukaan pamilaiset ovat vaikuttavia työelämän edelläkävijöitä. Mitä nämä sanat meille oikein merkitsevät?

Visiossa on tarkoituksella haettu aktiivinen muoto siten, että pamilaisilla käsitetään meidät kaikki, mahdollisimman moni jäsen, joka haluaa liitossa toimia ja vaikuttaa, työpaikkojen luottamushenkilöt, ammattiosasto aktiivit, valtuusto, hallitus, liiton henkilökunta – me kaikki! Tulevaisuustyössä ja strategiassa puhutaan paljon vaikutusvallasta. Siitä puhuttiin paljon myös liittokokouksessa. Haluamme sanoa, ettei riitä, että meitä on paljon, vaan tarvitsemme vaikuttavia toimijoita ja toimintatapoja. Työelämä rajaa tietenkin toimintakenttäämme siten, että nimenomaan työelämä ja sen ympärille kiinteästi liittyvät asiat ovat fokuksessamme. Edelläkävijät uskaltavat katsoa asioita uudella tavalla, tunnistavat ympäristössämme tapahtuvia muutoksia ja ennakoitujen pyrkivät niihin tarttumaan.

Me olemme mukana luomassa uutta ja vahvempaa keskusjärjestöä, jonka avulla palkansaajien vaikuttavuus kasvaisi. PAM on ollut tässä prosessissa sekä aloitteellinen, että aktiivinen meneillään olevan selvitystyön aikana. Nykyisessä mallissa, jossa keskusjärjestöjä on useita, emme käytä vaikutusvaltaamme tai resurssejamme riittävän tehokkaasti liittojen jäsenten hyväksi. Nyt jos koskaan pitää ymmärtää, että tarvitsemme enemmän, emme vähemmän yhteistyötä ja priorisointia. Tämän päivän polttavat ongelmat ja ehkä lievästi toisistaan poikkeavat kannat eivät saa tulla esteeksi suuremmalle kuvalle. Me tarvitsemme vahvan yhteisen palkansaajien äänen niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Siksi meidän pitää tässäkin olla edelläkävijöitä ja katsoa tätä päivää ja huomista kauemmaksi horisonttiin.

Tähän en mene tämän syvemmin, koska heti puheenvuoroni jälkeen UK-hankkeen projektipäällikkö Juha Heikkala avaa meille tarkemmin valmistelutilannetta.

Liittokokouksen linjausten mukaisesti uudistamme tulevana vuosina myös edunvalvonnan toimintatapoja. Meidän on valmistauduttava paikallisen ja yrityskohtaisen sopimisen lisääntymiseen, myös omista lähtökohdistamme. Vaikka paikallinen sopiminen ei saa uhata työehtosopimusten yleissitovuutta, sillä voidaan parhaassa tapauksessa saavuttaa tuloksia, joissa molemmat voittavat. Tällöin paikallinen sopiminen on perusteltua ja kun sitä jo nyt paljon tehdään, on korkea aika linjata siihen liittyvät edunvalvonta-asiat kuin prosessitkin yhdessä omassa piirissämme. Keskeisintä on kaikkina niinä vuosina

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

kun tästä on puhuttu, ollut että prosessi on avoin, mahdollisimman tasavertainen ja lopputulos on aidosti kaikkien osapuolten hyväksymä, eikä sanelemalla syntynyt.

Työ on suuressa muutoksessa. Digitalisaation myötä syntyy työmarkkinoille uusia ammatteja ja robotisaatio muuttaa olemassa olevia. Jakamistalouden nopea lisääntyminen haastaa tulevaa työelämää rajusti. Uberit, Airbnb tai viimeksi viikonlopun lehdissäkin esillä ollut Wolt ovat näistä oivia esimerkkejä. Näihin muutoksiin ja niiden vaikutuksiin meidän pitää viimeistään nyt herätä oikein todenteolla. Johtuvatpa muutokset sitten mistä tahansa, meidän tehtävämme on huolehtia, että työntekijöiden tulevaisuus tulee huomioonotetuksi reilulla tavalla. Vähintään pitää olla tarjolla riittävästi koulutusta, jotta jokainen pystyy vastaantamaan muutoksen nykyistä paremmin ja siirtymään tarvittaessa uusiin tehtäviin. Myös työehtosopimusten uudistamisessa on huomioitava elinkeinojen sisällä ja välillä tapahtuneet ja tapahtuvat muutokset. Meidän on kyettävä vastaamaan työehtosopimusten turvin muuttuviin työnkuviin ja muuttuvaan työelämään. Työpaikoilla tapahtuva muutos haastaa myös johtamisen. Esimerkiksi luottamusmiesten liiketoimintaosaamista pitää kasvattaa reilusti, että he voivat aidosti olla muutosprosesseissa rakentavia vaihtoehtoja esittäviä kumppaneita työnantajille.

Hyvät toverit,

Liittokokous päätti myös, että PAMissa aloitetaan järjestäminen tällä tavoiteohjelmakaudella. Tämä tarkoittaa muutoksia moniin toimintoihimme sekä haastaa meidän arkipäiväistä ajatteluamme. Järjestäminen tarkoittaa lyhyesti sanottuna suunnitelmallista ja tavoitteellista järjestöllistä toimintaa, johon kuuluu olennaisesti jäsenten omien lähtökohtien, vahvuuksien ja toiveiden kuuleminen, työpaikkojen mielipidejohtajien löytäminen ja kouluttaminen sekä yhteisen työpaikkatoiminnan aloittaminen yhteisistä lähtökohdista. Parhaimmillaan tätä kautta saavutetaan urauurtavia työpaikkakohtaisia ratkaisuja, kehitetään työehtosopimuksia ja vaikutetaan vaikkapa Suomen lainsäädäntöön. Jäsenten yhteinen voima on parhaimmillaan aitoa vaikuttavuutta. Lähtökohta on, että liiton voima kasvaa jäsenten aktiivisuutta ja rohkeutta kasvattamalla.

Aloitamme järjestämistyön koko Suomessa, kaikilla pamilaisilla aloilla. Tässä juoksussa ei valitettavasti ole odotettavissa pikavoittoja, vaan iso muutos tapahtuu hitaasti, vuosien kuluessa. Pienempiä muutoksia toki syntyy hyvinkin nopeasti yksittäisillä työpaikoilla tai yksittäisten jäsenten tavassa ajatella.

Aloitamme vähitellen vuoden 2016 kuluessa toimintaa - ensin henkilöstön parista - uudessa muodossaan niin, että osa toimitsijoista keskittyy erityisesti järjestämiseen ja muuhun järjestötoimintaan. Tämä on meiltä iso satsaus siihen, että liiton henkilökunta pystyisi entistä paremmin tukemaan jäseniä, aktiiveja ja

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

luottamushenkilöitä työpaikkojen arjessa sekä kehittää ammattiosastojen toimintaa. Tämä on ollut monen teidänkin toiveenne, joka uskoakseni saadaan entistä paremmin toteutumaan. Toiset tulevat sitten keskittymään erityisesti työsuhdeneuvontaan ja erimielisyysasioiden hoitoon. Tavoite on, että molemmat toiminnot kehittyvät, saamme enemmän aikaa ja laatukin kehittyä suotuisasti, kun voi keskittyä paremmin tiettyjen asioiden hallitsemiseen.

Järjestämisen aloittaminen PAMin kokoisessa liitossa ei tapahdu sormia napsauttamalla. Tämän vuoksi meidän on aluksi keskityttävä pääasiassa henkilökunnan ja aktiivien kouluttamiseen järjestämideologian mukaiseen toimintaan. Myös valtuuston jäsenet saavat oman järjestämisenfonsa ensi vuoden puolella. Tästä sitten vähitellen aloitamme liittokokouksen päätöksen mukaisesti kaikkien yli 50 työntekijän yritysten kartoittamisen sekä kontaktoinnin. Myös alueellisia järjestämisuunnitelmia tehdään jo ensi vuonna. Näissä suunnitelmissa haetaan pitkäntähtäimen ratkaisuja työpaikkojen vahvistamiseksi, mutta samalla tehdään jo ihan konkreettisia toimenpiteitä.

Olemme seuranneet myös monien muiden maiden ammattiliittojen kehitystä vuosien saatossa. Kuten alussa viittasin, ay-liikkeen ongelmat ovat monin paikoin samankaltaisia: jäsenmäärät laskevat, aktiivien määrät vähenevät ja liittojen voima on ollut laskussa. Yhä useampi eurooppalainen ammattiliitto onkin valinnut uuden kasvunsa suunnaksi järjestämisen. On siis valittu eräänlainen paluu perusasioiden äärelle, työpaikkojen arkeen. Vaikka meillä jäsenmäärä on ollut joka vuosi kasvussa, emme voi tuudittautua siihen ja ummistaa silmiämme siltä, että aktiivijäsenten määrä on vähentynyt ja yhteisen voimamme hyödyntämiseen pitää panostaa. Siispä ryhdytään hommiin jo tässä vaiheessa eikä vasta silloin kuin on pakko! Haastan teidät kaikki mukaan tähän yhteiseen projektiimme. Vaikka moni varmasti vielä miettii, mitä tämä ihan oikeasti käytännössä tarkoittaa omalla alueella, työpaikalla tai ammattiosastossa, olkaa ajatukselle avoimia, kyselkää, olkaa uteliaita. Tehdään yhdessä PAMista - ei pelkästään Suomen suurin ammattiliitto - vaan myös vahva ja entistä vaikuttavampi!

Hyvät valtuutetut,

Kuten tiedätte, liitossa on tehty organisaatiouudistusta uudistuneiden sääntöjen sekä uuden strategian ja tavoiteohjelman pohjalta. Hallitus hyväksyi lokakuussa kokouksessaan uuden organisaation. Tavoitteena on aiemmin mainittujen toimintojen lisäksi nopeuttaa jäsenyyteen liittyvien perusasioiden, kuten liittymisen, eroamisen, ja jäsenmaksuperinnän, hoitamista. Tavoitteenamme on myös kohdistaa resursseja

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

ylipäänsä nykyistä paremmin. Haemme lisävoimaa vaikuttamistyöhön asiantuntijoiden työtä uudistamalla, kuten strategiakin vaatii. Yksiköiden kokoa kasvattamalla pyritään niukkenevien resurssien joustavampaan käyttöön ja muutoinkin on pyritty sopeuttamaan toimintaa pienempiin jäsenmaksutuloihin. Myöhemmin tässä kokouksessa tulee käsiteltäväksi liiton taloudellinen tilanne, kokonaisjäsenmaksuun kohdistuvat paineet ja tämän vuoksi tehdyt hyvin poikkeukselliset esityksen ensi vuodelle. Näistä ao. kohdissa enemmän.

Arvon valtuutetut, ystävät

Toivon keskustelemaa, antoisaa ja eteenpäin katsovaa PAMin historian ensimmäistä valtuuston kokousta.

Tehdään siitä ainutlaatuinen ja keskitytään vaikuttavuuteen!

Kiitos!

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Päätöslausuma, PAMin valtuusto 17.- 18.11.2015

Stop hallituksen toimille

Pääministeri Juha Sipilän johtaman hallituksen toimintatavat ja pienipalkkaisten kukkarolla norkoilu saavat täystyrmäyksen PAMin valtuustolta. Hallituksen toimet syventävät vastakkainasettelua osapuolten välillä. Vuosikymmeniä Suomea on pitänyt pystyssä kolmikantainen valmistelu ja luottamukseen perustuva sopiminen, joka on osaltaan taannut yhteiskuntarauhan. Maan hallitus on päättänyt kuitenkin ottaa käyttöön eri pelisäännöt, sanellen ja pakkolaeilla uhkaillen he toteuttavat Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n tavoitteita – jopa laajemmin työehtosopimusheikennyksin, kuin mitä työnantajat ymmärsivät pyytää. Heikennykset päivähoito-oikeuteen, lääkekorvauksiin, sairausajan korvauksiin sekä tavoitteet, joilla lisätään pätkätoita matalapalkka-aloille osuvat kipeimmin pienipalkkaisiin naisiin. PAMin valtuusto vaatii, että hallituksen on laadittava viivyttelämättä tasa-arvo-ohjelma ja tehtävä sukupuolivaikutusten arvioinnit osana lainsäädäntötyötä ennen kuin hallituksen esityksiä viedään eteenpäin.

Maan hallituksen toimet ovat toimineet työntekijöiden herättäjinä. PAMIin on kuluneen syksyn aikana liittynyt ennätysmäärä jäseniä, syyskuussa jopa yli 4000. Poliittisesti epävarmassa toimintaympäristössä ja työpaikoilla lisääntyvän pelolla johtamisen ilmapiirissä on selkeä tilaus kokoavalle voimalle, jollainen PAM yhä selkeämmin haluaa olla.

On asioita, joista ei edes neuvotella

Järjestäytymisvapaus ja lakko-oikeus ovat vapaan demokratian tunnusmerkkejä sekä ihmisten perusoikeuksia. ILO:n sopimuksia myöten on haluttu varmistaa työntekijöiden järjestäytymisoikeus. Keskeinen osa järjestäytymisvapautta on oikeus liittyä yhteen ja solmia kollektiivisia työehtosopimuksia.

Työehtosopimusten yleissitovuudesta ei neuvotella. Paikallisella sopimisella voidaan parhaassa tapauksessa saavuttaa tuloksia, joissa sekä työnantaja että työntekijät voittavat. Työehtosopimusten vähimmäispalkkaehtojen täytyy toteutua myös jatkossa, eikä paikallinen sopiminen saa johtaa työehtojen dumpppaukseen. Paikallinen sopiminen edellyttää luottamusta ja tasavahvoja neuvotteluosapuolia.

Posti oy:n työntekijät joutuivat valitettavasti toimimaan koekaniineina yrityksissä murtaa laillista lakko-oikeutta. Yrityksiä eivät kuitenkaan niiden omatkaan sopimukset ja sitoumukset velvoita, kun tavoitteena on teettää lakon alainen työ niin halvalla kuin mahdollista. Posti taipui ay-liikkeen painostustoimien alla ja luopui aikeistaan käyttää SOL-Henkilöstöpalveluiden vuokratyövoimaa. PAM on edelleen valmis tukemaan tarvittavin toimin PAU:a.

Uusi keskusjärjestö syntyy tarpeesta

Alkuvuodesta aloitettu Uuden keskusjärjestön valmisteluprosessi etenee aikataulussa ja liittojen asettamia tavoitteita kohti. PAMin valtuusto alleviivaa hankkeen tärkeyttä ja korostaa, että tavoitteena on demokraattinen, vaikutusvaltainen, radikaalimpi sekä joustava ja ketterä keskusjärjestö, joka toimii vastavoimana EK:lle. Uudelle keskusjärjestölle, tiiviimmälle yhteistyölle yli liittorajojen ja vaikuttavammalle aluetoiminnalle on tilausta sekä kannatusta. PAMin valtuusto kannustaa jäsenistöä aktiivisuuteen UK-hankkeen aluetoimintasuhteiden osalta ja edellyttää, että PAMin hallitus pitää valtuustoa ajan tasalla hankkeen etenemisen osalta.

PAMin valtuuston syyskokous 17. - 18.11.2015

Petäys Resort, Tyrvääntö

Eriävä mielipide

Palvelualojen ammattiliiton valtuuston kokous 17.11.2015

ERIMIELISYYS ILMOITUS

Pam valtuuston kokouksen työjärjestyksen kohtaan 10 ” Käsitellään osastojen aloitteita”

Aloite 23

Luottamusmiesten toimikauden pituus

Hallitus toi valtuuston päätettäväksi ko.aloitteen mutta kokouksen menettelytapavaliokunta ja hallituksen puheenjohtaja ilmoittivat että asia ei ole valtuuston päätettävissä sen jälkeen kun olin ehdottanut muuta päätöslauselmaa kuin hallituksen esityksessä oli katson hallituksen antaneen valtuustolle valtuudet päättää ko.asiasta kun kerran hallitus toi asian valtuuston esityslistalle.

Esitän kirjallisen erimielisyyteni kokouksen ja menettelytapavaliokunnan päätökseen.

Petäys 17.11.2015

Markku Saarinen
Pam valtuuston jäsen

